

ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

8. ročník / číslo 6 / červen 2021

Foto: Radka Remarová

Živý plot pro Veselíčko

str. 4

Zámečtí hasiči slaví 135 let

str. 5

Regenerační zemědělství aneb orat či neorat

str. 6-7

20. století na Zelené hoře po zapsání kostela na list světového kulturního dědictví UNESCO

Tento měsíc se v seriálu o Zelené hoře dočtete o průběhu 20. století v kostele a o zapsání Poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře na prestižní seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Objevit architektonický klenot někdy trvá dlouhá staletí. A najít osobnost, která se pokusí přesvědčit odbornou veřejnost o jedinečném významu stavby, je bezpochyby ještě tvrdší oříšek. Pokud se to podaří a za památku začne někdo s nadšením bojovat, je to jako vyhrát v loterii. Podobné štěstí měl po všech zmíněných smutných kapitolách také zelenohorský kostel. Unikátní chrám pro odborné kruhy objevil jeden ze zakladatelů památkové péče v Čechách. Zdeněk Wirth byl historik umění, který uvedl zelenohorský klenot ve své disertační práci. Tehdy konečně znovu zazářila zelenohorské hvězdy nová naděje.

První vlašťovka předznamenávající finanční pomoc dorazila na začátku 20. století symbolicky z hlavního města Rakousko-Uherska. Centrální památková komise ve Vídni se rozhodla pro nemalou finanční podporu zchátralé památky. Stavební práce a opravy v interiéru

i exteriéru bohužel přerušila první světová válka. Ve dvacátých letech došlo pouze k výměně části oken v kostele. Takové štěstí bohužel neměl ambit, který na opravy marně čekal a chátral. Opravy nevšední sakrální památky pokračovaly také ve třicátých letech.

Na svoji dobu nemalými částkami se na nich podílela nejenom obec, ale s tučnými finančními dary přispěchali i četní milovníci kostela na Zelené hoře. Mezi štedrými dárci, jimž nebyl osud barokního klenotu lhostejný, nechyběli zástupci z řad města, velkostatků i jednotlivých farností. Důležitým mezníkem byl rok 1938, kdy byla obnovena klasicistní výmalba německé kaple od akademického malíře Aloise Podloupkého.

Druhá světová válka přinesla ještě delší odmlku postupných rekonstrukčních prací. Rok 1953 znamenal zásadní změnu z pohledu vlastníka kostela. Poutní areál převzal stát. Sedmdesátá léta 20. století přinesla další opravy. Cíl byl jasný: navrácení autentičnosti. Pro kostel bylo nutné zajistit především výměnu střešní krytiny a také restaurování omítek. První období oprav skončilo až na začátku osmdesátých let. Památková péče procházela vývojem a ne všechny, byť dobře myšlené stavební úpravy, se obešly

bez pochybení. Řemeslníci v některých případech postrádali znalosti spojené s původními technologiemi. To vše samozřejmě zanechalo nemalé šrámy na jedinečné architektuře, ale na svůj Den D Zelená hora teprve čekala.

Zapsání na seznam UNESCO

Jednání, která rozhodla o zařazení Poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře mezi světové architektonické skvosty, se uskutečnila tisíce kilometrů daleko od Vysočiny. Kostel na Zelené hoře nebyl od začátku jediným adeptem jedinečné architektury Santiniho. Kladubský klášter se nakonec posunul do stínu žďárské krásy. V této době také usiloval o zápis hrad Karlštejn, ale jeho pozdější přestavby tyto plány nakonec zhatily. Zápisu žďárského poutního kostela přispělo zapojení českého velvyslance ve francii Jaroslava Šedivého v Pařížském sídle výboru UNESCO. Významně přispěl i Radslav Kinský, jehož rodina do Paříže za komunismu emigrovala, a odborná pomoc předního znalce Santiniho architektury profesora Mojžíra Horyny. Štěstí přeje připraveným.

Všechno do sebe zapadlo a pomohlo dotáhnout smělý plán do konce. Když v prosinci 1994 zasedal Mezinárodní výbor pro světové a kulturní dědictví UNESCO v thajském Phuketu, došlo k okamžiku, který navždy změnil osud Poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. Žďárský sakrální klenot se stal první solitérní stavbou a teprve čtvrtým místem v Česku zapsaným na seznam UNESCO. Zapsání kostela na Zelené hoře předcházelo pouze historické centrum v Praze, Telči a Českém Krumlově. Nová cesta chrámu samozřejmě znamenala i nové závazky a přísný dohled. Nebyla to cesta jednoduchá, ale od této chvíle se poutní chrám zařadil po boku světových architektonických perel. Se závazky a zodpovědností, ale rovněž s čestným místem, na které mohou být bývalí i současní Žďáráci patřičně hrdí.

Lenka Šimo

Slovo místostarostky města Žďáru nad Sázavou

Romana Bělohávková
místostarostka
Žďáru nad Sázavou

Vážení spoluobčané,
jsem ráda, že vás opět mohu pozdravit a popřát vám vše dobré v letošním opožděném jaru! Mám velkou radost z toho, že si můžeme společně říct, že už je konečně líp! Číslo pozitivně testovaných osob dramaticky klesají, oddělení JIP a ARO v našich nemocnicích se pomalu, ale jistě vracejí do svých běžných provozů. Rozběhla se operativní a mnozí z těch, kteří dlouho čekali na provedení plánované operace, se dočkali. Pevně věřím tomu, že tento trend bude nadále pokračovat a že bude stále lépe a lépe, až bude zase obyčejně a normálně! Víím, že téma očkování je stále velkým tématem a vede se o něm mnoho diskuzí. Ovšem realita je taková a na tom trvám, že toto je v současné době jediná cesta, která vede k normálnímu způsobu života. Všichni ti, kteří se mohou nechat očkovat, tak by této příležitosti měli využít. Nejenom kvůli sobě, ale také kvůli svým blízkým a sousedům, kolegům v práci. Ne každý totiž může očkování podstoupit, i kdyby chtěl, a ne každý člověk na očkování zareaguje žádoucí tvorbou protilá-

tek. V této souvislosti jsem opravdu moc ráda, že naše očkovací centrum úspěšně očkuje a že jeho provoz je plynulý. Možná se k Vám také donesly poplašné zvěsti týkající se naší polikliniky. Ano – tak jako v minulém roce byla propachtována laboratoř, plánujeme v tomto roce pacht provozu rehabilitace. Výběrové řízení se již rozběhlo – opět bude probíhat systémem BVA a jeho cílem je vybrat nejlepšího uchazeče pro další provoz rehabilitace i její další rozvoj. V loňském covidovém roce tento provoz skončil se ztrátou 560 000 Kč a to je opravdu hodně. Vždy budou zdravotnické provoz, které nejsou ekonomicky zajímavé, jako je např. onkologie či psychiatrie. Rehabilitace k nim však patřit nemá. Majitelem, samozřejmě, zůstává město. Nově se také v našem městě začala tvořit koncepce porodnické politiky. Pokud vám tento název nic neříká, tak vězte, že tento dokument se bude věnovat 7 oblastem života našich rodin, seniorů i mládeže, bude řešit bezpečnost v ulicích města i problematiku našich škol či trávení volného času dětí. Na jeho tvorbě začalo v tomto čase pracovat 7 pracovních skupin, které se budou pravidelně scházet a jejich výstupy budou podkladem pro vznik dokumentu, který by měl být RM odsouhlasen na konci tohoto roku. Velmi děkuji všem občanům, kteří se nezištně do jeho tvorby zapojili! Pro město je velmi důležité, aby u tvorby koncepce stáli ti, kteří se v daném prostředí pohybují a znají jeho problematiku. Nikoli z pohledu úředníka sedícího u „zeleného stolu“, ale z pohledu obyčej-

Obsah

Oprava Jungmannovy a Bezručovy . . . str. 5
Concentus Moraviae str. 5
Čištění kontejnerů str. 7
Posílení 14denního svozu odpadu . . . str. 8
Příběhy z MP - blokové čištění str. 9
První část generelu dopravy je hotová. str. 10
Den otevřených dveří SATTu str. 10
Očkování ve Žďáře str. 11
Žďárská ZUŠka přijme víc žáků . . . str. 16
Kultura str. 17

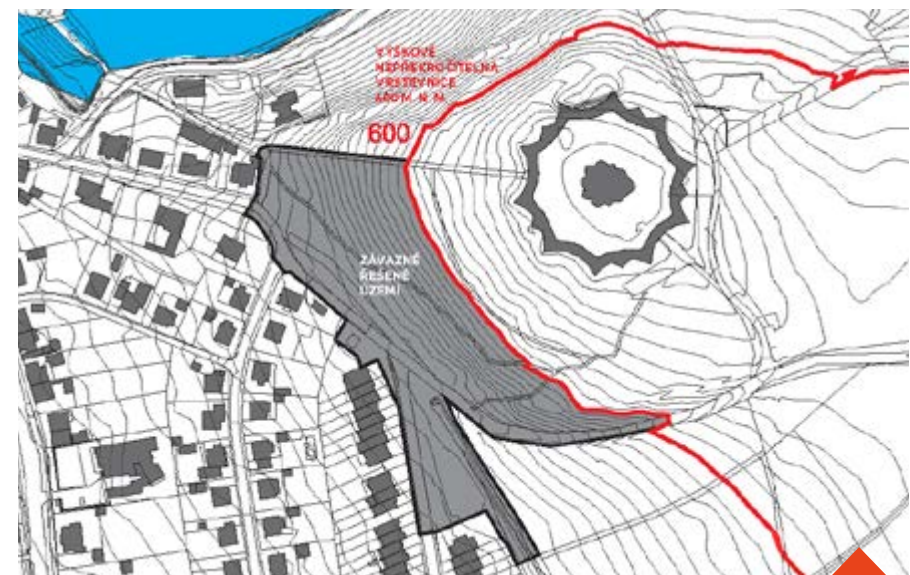
ných lidí. Koncepce poté bude otvírat brány k mnoha dotačním titulům, které jsou cíleny právě na rodiny. A na závěr ještě jedna nevyžádaná rada vaší místostarostky – bude se opět týkat očkování. Jistě jste slyšeli o možném a závažném vedlejším účinku vakcíny AstraZeneca, kterou je tvorba krevních sraženin. Není to komplikace častá, ale závažná. Její riziko lze ještě snížit podáváním 100 mg Anopyrinu denně po dobu 1 měsíce po očkování (pozor! netýká se těch, kteří už preventivně užívají např. Godasal).

AKTUÁLNĚ: Architektonická soutěž na turistické zázemí na Zelené hoře

Dlouho očekávané turistické zázemí na Zelené hoře je o krok blíže realizaci. Odstartovala architektonická soutěž, která mu dá konkrétní podobu. Nové zázemí má vzniknout zhruba v místech odbočky ze Sychrovy na Vejmluvou ulici.

Turistické centrum bude sloužit pro návštěvníky kostela a také pro průvodce. Soutěžní návrhy budou řešit samotné centrum ale i dopravní infrastrukturu v podobě parkovacích míst a zálivů pro autobusy.

Celý projekt vzniká ve spolupráci Římskokatolické farnosti Žďár nad Sázavou – II a města. Společně si také rozdělí investici v plánované výši 35 milionů korun. Protože je jedná o komplexní řešení a nesmírně důležité místo, vypsala se architektonická soutěž, která zaručuje odpovídající úroveň návrhů. Z podobné soutěže vzešla i zdařilá rekonstrukce Nádražní ulice. (red)

Mapa území ve kterém může turistické zázemí vzniknout

Foto: Zbyněk Ryška

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 8. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Martin Mrkos, Ludmila Řezníčková, Romana Bělohávková, Jaroslav Ptáček. Šéfredaktor: Matěj Papáček, tel. 733 465 035, e-mail: matej.papacek@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 11 000 kusů • Datum vydání: 31. května 2021 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: Tisk Centrum s. r. o., Modřická 645/62, Moravany u Brna • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Zdenka Hánová Sazba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Matěj Papáček, 733 465 035 • Fotografie na titulní straně: Radka Remarová

Živý plot na Veselíčku oddělí dětské hřiště od silnice

Dětské hřiště na Veselíčku oddělí od silnice nový plot s popínávkami. Projekt vznikl za finanční podpory města a práci zastali místní, zaměstnanci města a společnosti SATT.

V rámci projektu Aktivně pro Žďár se druhou květnovou sobotu sešli společně členové osadního výboru a zaměstnanci města v místní části Veselíčko, aby okolo nového plotu na dětském hřišti vysázeli tzv. popínávky.

Pod odborným dohledem pana Brabce

z technických služeb SATTu tak nejen zkrášlili toto prostředí přísavníky, trubači a zimolezem, ale udělali tak ve svém volném čase něco pro životní prostředí.

Ruku k dílu nakonec přiložili i místní dobrovolní hasiči, kteří nakonec popínávky zalili, aby se jim dobře dařilo.

Celá akce vyšla na zhruba 70 tisíc korun, z toho 60 tisíc stálo vybudování samotného plotu.

Realizováno za podpory MA21.

(red)

Vysazené rostliny zalili místní hasiči

Foto: archiv

POHYBEM k NADĚJI aneb Sběrka pro Nadační fond dětské onkologie Krtek

Jarní slunce nevytáhlo z děr jen hady a štíry, jak praví české přísloví, ale hlavně nás, lidi. Pobyt na čerstvém vzduchu dělá dobře našemu tělu i duši, zvláště po dlouhém období různých covidových omezení. Pravidelná akce POHYBEM k NADĚJI, kterou pořádá Jednota Orel Žďár, proběhne již podruhé formou individuálních běhů, jízd na kole, na in-line bruslích, koloběžkách či formou procházek. Jak pohybem, tak i finančním příspěvkem se můžete akce zúčastnit v průběhu celého měsíce června.

Za těmito „BĚHY“, které se organizují po celém světě, stojí příběh statečného mladého muže Terryho Foxe, který se s dia-

gnózou sarkomu kosti a s jednou amputovanou nohou pokusil přeběhnout rodnou Kanadu od východu na západ. Primárním cílem bylo získat finanční prostředky na lékařský výzkum nádorových onemocnění. Stal se pro nás symbolem člověka, který se i přes nepřítel osudu nevzdal naději, že pomáhat má smysl. Velký smysl.

Finanční výtěžek letošní sbírky bude opět věnován Nadačnímu fondu dětské onkologie Krtek při FN v Brně, jehož hlavním cílem je výzkum léčby dětských nádorů a zlepšování kvality života pacientů a jejich rodin. Děkujeme, že se i vy připojíte aktivně pohybem i finančním darem, který budete moci sledovat na transparentním účtu, a společně tak pomoci dobré věci. Další informace, fotky z minulých ročníků

a historii pořádaných Běhů ve Žďáře nad Sázavou naleznete na webových stránkách: www.pohybemknadeji.cz

Nadační fond dětské onkologie Krtek
č.ú. 86-1660380277/0100,
VS: 20210630

Děkujeme za vaši solidaritu, podporu a naději pro nemocné. Budeme moc rádi, když nám pošlete videozáznam nebo fotku z vašeho pohybu ve městě či v přírodě. S potěšením je zveřejníme. Stačí se na dechnout z plných plic a vyběhnout. Pokud to cítíte stejně, jdeme na to!

Pavla Müllerová, Josef Klement

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Zdeněk Navrátil

radní města
Žďáru nad Sázavou

Milí Žďáráci, rád bych se s vámi znovu podělil o pár poznámek, které přibližují přelom dubna a května v jednání Rady města. Krátce, stručně a k věci.

Hodnocení nouzového stavu. Jak je v posledním roce zvykem, nemůžeme se vyhnout ani věcem spojeným s pandemií nemoci Covid-19. Co se týká našeho města, trůfám si říct, že jsme složitou situaci zvládli. Velkou radost mám z očkovacího centra, které jsme zřídili a které je velmi dobře hodnoceno. Je kde zaparkovat, přístup je bez bariér, jedněmi dveřmi tam, druhými ven a vše zde rychle „odsýpá“. Zde patří také díky novoměstské nemocnici a TJ Žďár za poskytnutí prostor.

Libušínská lípa už letos nevykvetě. Bohužel byla uvnitř trouchnivá a napadená dřevokaznými houbami. Díky za petici občanů Libušína, kteří ukázali, jaký vztah mají k této staleté lípě, která zůstala ještě z původní zástavby. I na jejich popud se rada rozhodla objednat speciální test jejího stavu, a to pomocí ultrazvukové metody. Podezření, že je v havarijním stavu a že by mohla způsobit škody na majetku či dokonce na zdraví, se však potvrdilo. Ukázalo se, že zodpovědní pracovníci hodnotili její stav správně. Není totiž v ničem zájmu kácet zdravé stromy. Těším se, až si Libušínští vyberou nový strom na její místo a společně jej zde zasadíme.

Ředitelé „příspěvkovek“ obhajovali výsledky. Už tradičně ředitelé na jaře předkládají „účet“ ke svému ročnímu plánu. Aby ne. Na základě toho, zda dosáhli vytyčených cílů, jsou potom hodnoceni. Letos jsme řešili i to, jak organizace fungovaly v „nouzovém“ stavu.

Malý krok k velkému obchvatu. Aby se (možná už příští rok) začalo se stavbou další části obchvatu mezi ulicemi Brněnská a Jihlavská, musel být učiněn poslední důležitý krok. Tím byl výkup budovy „koberec“

na křižovatce Jihlavská a Chelčického. Městu se podařilo vykoupit a následně prodat tuto budovu Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD), které bude obchvat stavět. Za město tím hlásíme splněno! Všechny pozemky jsou připraveny. Nyní bude jen na ŘSD, jak rychle propojku připraví a zrealizuje. I to si ale chceme pohlídat.

A dále jen telegraficky: zastupitelé schválili přípravu nového územního plánu, pokračuje rekonstrukce Vodojemu, na „Faračtech“ přibýly nové stromy, začalo se s opravou stezky kolem Konventáku, Strojírenská má nový povrch, odbor finanční nového vedoucího a ZŠ „trojka“ zase nového ředitele.

Co napsat závěrem? Věřím, že pandemie Covid-19 již ustupuje a že si konečně znovu zajdeme na pivo, za kulturou či za sportem. Přichází však také čas účtování. Vedle zdravotních následků zákeřné nemoci či v horším případě ztráty našich blízkých sičítáme i ekonomické škody. Ty se projeví i na příjmech města a tím i na nutnosti škrtnat některé investice. O tom už ale někdy přistě.

Hodně zdraví, hezké dny a optimismus do přicházejícího léta.

O prázdninách začnou práce na rekonstrukci silnice I/37 na Jungmannově a Bezručově ulici. Omezení provozu bude částečné

V průběhu prázdnin zahájí Ředitelství silnic a dálnic rekonstrukci státní silnice I/37 v úseku od odbočky k zimnímu stadionu po odbočku na Sychrovu ulici. Provoz bude sveden do jednoho pruhu a řízen semaforem. Omezení dopravy budou trvat pravděpodobně asi dva měsíce.

Koncem května mělo ŘSD ukončit výběrové řízení na dodavatele stavby. Od výběru dodavatele trvá příprava dopravních omezení a dalších náležitostí zhruba měsíc.

Protože v tuto dobu Žďárský zpravodaj nevychází, pro aktuální informace sledujte web a Facebook města a regionální média.

Rekonstrukce silnice se netýká jen povrchů, které budou kompletně vyměněny. Společně s ŘSD se město pustí také do opravy autobusové zastávky na Bezručově ulici, některých povrchů chodníků a výsadyby zeleně. Rozkopané silnice využijí i vodaři, kteří v okolí zimního stadionu plánují výměnu vodovodu.

Práce na rekonstrukci silnice budou probíhat i v následujícím roce v úseku od

Santinoho ulice je v plánu na příští rok

Foto: archiv

odbočky na Sychrovu ulici po parkovišti u Tokožu.

(red)

Dobrovolní hasiči ze Zámku pomáhají už 135 let

Už od roku 2010 jsou zámečtí hasiči zapojeni do programu Recyklujte s hasiči. A patří mezi nejlepší v Kraji Vysočina. Po roční pauze se opět v roce 2020 dostali mezi 5 nejlepších. Ve středu 21. dubna proběhlo na krajském úřadě Kraje Vysočina vyhlášení vítěze této soutěže. Sbor byl vyhlášen jako vítěz a obdržel finanční odměnu, kterou věnoval Kraji Vysočina.

Jsmo velmi rádi, že jsme do tohoto programu zapojeni a můžeme nějakým způsobem pomoci dobré věci. „Elektroodpadu je opravdu velmi mnoho, za loňský rok jsme sebrali přes 12 tun“, zmínil starosta sboru Marek Entlicher. „Lidé nás můžou sami kdykoliv kontaktovat, že mají vyřazený elektroodpad. Buď si pro něj zajedeme, nebo nám ho lidé můžou sami odvést na Dvorskou ulici v Zámku, kde máme sběrné místo. Hned za kamenným mostem po levé straně je hasičské cvičiště, kde elektroodpad můžou nechat u plotu“, dodává starosta sboru.

Hasiči ze Zámku nesbírají jen vyřazený elektroodpad. Jejich Mladí hasiči se každým rokem zapojují do akce „Čistá Vysočina“. Se svými vedoucími sbírají odpad, který se nachází v naší přírodě a nemá tam co dělat. Mají již svůj úsek, a to silnici ze Žďáru nad Sázavou přes Vysoké až do Počítka. Letos zde posbírali 6 velkých pytlů odpadu. Podle starosty sboru měli vedoucí se

Zámečtí hasiči při přebírání ocenění v soutěži Recyklujte s hasiči 2020

Foto: SDH Žďár n. S. 2 - Zámek

svými dětmi obavu, zda po loňském roce, kdy se tato akce konat nemohla, nebude silnice zahlcena odpady. Naštěstí to zůstalo jen u obav. Odpadu bylo stejně jako roky před tím. Stále jsme však překvapeni, co všechno jsou lidé schopni vyhodit při svých cestách.

Letos hasiči chystají po roční odmlce pravidelný Sběr železného šrotu a elektroodpadu. Ten se bude konat 12. června od 7.30 ve vybraných částech města (Žďár n. S. 2, 5, 7). Sbíráme veškerý železný šrot a vyřazené elektrospotřebiče. Nemůžeme sbírat nebezpečný odpad.

Oslavy 135. výročí a další hasičské akce

Dobrovolní hasiči se chystají ještě na jednu velkou akci. Rádi by v letošním roce uspořádali oslavy k 135. výročí od svého založení. Ty se budou konat 31. července od 12.00 na prvním

nádvoří zámku Kinských. Lidé se můžou těšit na bohatý doprovodný program, historickou i současnou hasičskou techniku, prohlídku hasičské zbrojnice, děti zde najdou soutěže a skákací hrady, dále po celou dobu bude hrát muzika a těšit se všichni můžou i na dobré jídlo. Vstupné je zdarma. Jak dodal starosta sboru, toto nebude jediná akce, kterou v letošním roce chceme uspořádat.

Lidé se můžou těšit na taneční zábavu na Zámku 18. června se skupinou Airback, dále na 18. ročník Memoriálu Jana Dřínka a Karla Herolda v požárním útoku 11. září a o týden později 18. září bude 16. ročník Faraónského běhu na Zelenou horu.

Marek Entlicher
SDH Žďár nad Sázavou 2 - Zámek

Rytířská láska vykvetá v Zahradě rozkoše

Festival Centus Moraviae vás letos pozve na neopakovatelný zážitek ze starofrancouzských písní v podání dvou finských hudebníků Tuuli Lindeberg a Anny-Maarie Oramo. Toto hudební vystoupení můžete zažít ve středu 9. června v oválném freskovém sále v prelaturě Zámku Žďár.

Unikátní mezinárodní hudební festival je zaměřen především na klasickou hudbu s přesahem do jiných žánrů a se silným akcentem na starou hudbu. I letošní, již dvacátý šestý ro-

čník, zavítá do Žďáru. Finské umělkyně vystoupí s oslavou rytířské lásky ze středověké romance Román o růži v pásmu nazvaném Kvetoucí zahrada.

Vstupenky můžete zakoupit v TIC na Staré radnici, v Domě kultury nebo v síti Ticketportal. Pro podrobnosti o protiepidemiologických opatřeních nezbytných pro návštěvu koncertu navštivte web centus-moraviae.cz nebo kontaktujte pracovníky TIC osobně v budově Staré radnice nebo na tel.: 566628539.

(red)

Tuuli Lindeberg

Foto: Centus Moraviae

Orat či neorat, to je, oč tu běží. Regenerační zemědělství na městských polích.

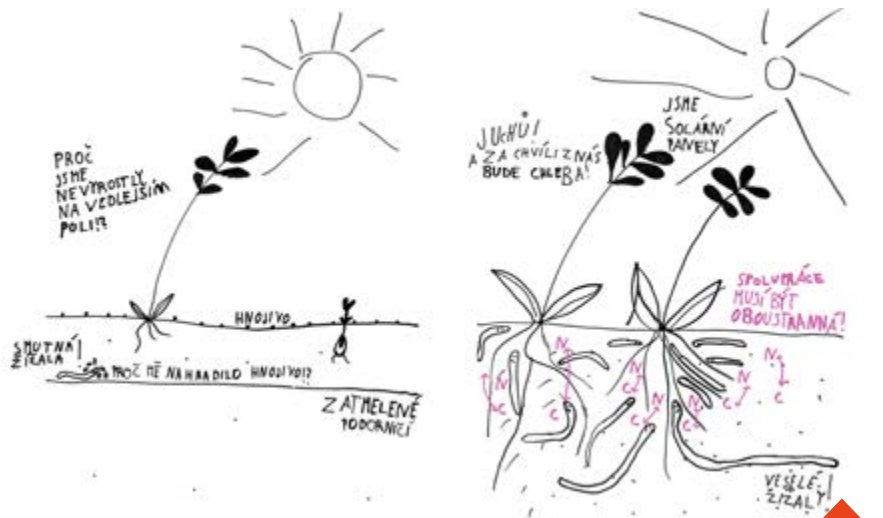
Na městských polích se už brzo orat nebude. Přejdou totiž k novému systému zásad hospodaření zvanému regenerační zemědělství. Tento systém hospodaření v krajině naslouchá novým vědeckým poznatkům i moudrým tradicím. Jeho základem je živá a zdravá půda, která rozvíjí vztah s rostlinami, krajinou i člověkem. Hospodaření založené na takovémto základu se stává souhrou, spoluprací a partnerstvím na mnoha úrovních.

Půda je jedna z nejživějších částí naší planety. V jediné hrsti se nachází miliardy droboučkových organismů, nepostradatelných pro koloběh prostředí. Oproti konvenčnímu zemědělství, které dnes využívá půdu v podstatě jen pro fyzické ukotvení rostlin, je tento rozmanitý život v regeneračním zemědělství partnerem.

Trochu biologie - spolupráce rostlin a půdy

Všechn život na planetě je postaven na bázi uhlíku doplněné o několik dalších stavebních prvků. Tato struktura je společným základem pro komunikaci, spolupráci i soutěžení živých organismů. Mezi rostlinami a půdními organismy se vyvinul specifický vztah podpory, která oběma skupinám umožňuje dostat to, co potřebují. Výhodou rostlin jsou jejich zelené listy, které pomocí fotosyntézy dokážou vázat energii ze slunce a atmosférický uhlík. Rostliny jsou propuštěny solární energii napájejí své okolí. Část této energie se do půdy dostává ve formě uhlíkatých kořenových výměšků. Ty si můžeme představit jako sladký sirup, jímž se krmí půdní organismy. Proč to rostliny dělají? Půdní organismy na oplátku totiž za pomoci různých enzymů a reakcí zpřístupňují důležité prvky z půdních agregátů, které by jinak rostlinám zůstávaly nedostupné. Zejména nitrátový dusík je důležitým stavebním prvkem rostlinných pletiv.

V přirozených podmínkách se tedy každá rostlina snaží rozvinout širokou síť spolupráce. Vytváří rozsáhlý a jemný kořenový systém a odvádí do půdy velké množství uhlíku. Problém však nastává, když je do půdy přidáván dusík ve formě snadno přístupných minerálních hnojiv. Rostliny pak přestávají spolupracovat s půdními mikroorganismy a půda v jejich okolí postupně chřadne. Navenek sice vypadají zdravě, protože všechny fotosyntetizovaný uhlík využívají jenom pro stavbu svých pletiv, zároveň jsou však ochuzené o řadu prvků nedostupných z půdy a produkují výživově méně hodnotné plody.

Solární kolektory v podobě zelených listů sbírají energii ze slunce a atmosférický uhlík. Část z nich posílají do půdy, čímž podporují půdní život neviditelného podzemního světa. Ten rostlinám na oplátku zpřístupňuje vázaný dusík a jiné prvky. Foto: Radilovic miláči a.s.

Základní principy regenerace

Na základě pochopení těchto vzájemných vztahů je přístup k současnému stavu půdy na městských polích rozdělen do dvou fází. První je regenerace půdy a druhá fáze je způsob následného hospodaření.

Nejdříve je nutné léta intenzivně obdělávané půdě vrátit její strukturu. Z vyplavených půdních částic, které se uvolnily po rozpadu půdních agregátů, vznikla na spodní hranici kultivované vrstvy ornice zkarbonizovaná nepropustná slupka. Ta brání vsakování vody do spodních horizontů půdy a pronikání srážek do spodních vod.

Proces začíná mechanickým rozrušením zatmelené zkarbonizované vrstvy podorňičí dlátovými pluham, čímž je umožněno natečení srážkové vody do hlubšího půdního „zásobníku“. Hloubkové podryvání je jednorázovou operací, která bude provedena pouze na začátku regenerace.

Následně se takto připravené pole oseje druhově bohatou směsí, která vytvoří dočasný luční nebo pastevní porost. Kořenový systém pečlivě vybraných druhů rostlin spolu s půdními organismy, zvláště žížalami, zajistí propojení ornice s podorňičím a obnovení struktury půdy včetně jejího přirozeného vodního a biologického režimu. Trvalý rostlinný pokryv zamezí eroznímu působení vody a větru.

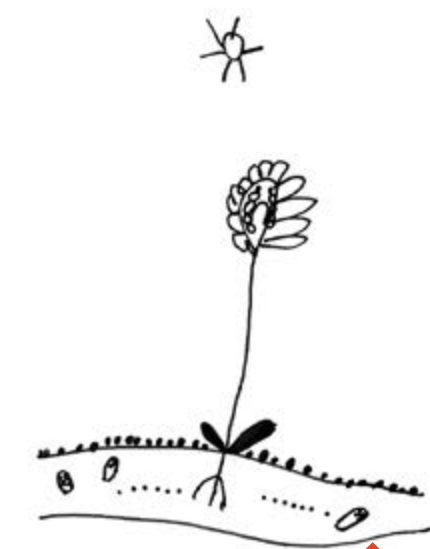
Po pěti letech regeneračního procesu půdy bude možné začít na pozemku hospodařit dle domluvených zásad.

Hlavní praktickou zásadou regeneračního zemědělství je udržování stálého pokryvu půdy vegetací. V rámci polí určených k pěstování jednoletých plodin jsou k tomuto využívány dru-

hově pestré směsky meziplodin. Tento zelený pokryv půdy ji chrání před vysušováním, erozí a udržuje v chodu její život skrze fotosyntézu. Správně vybrané druhy ve směsi dokážou vázat dusík z atmosféry a dodávat jej do půdy přirozenou cestou.

Druhou významnou změnou v novém systému je obdělávání půdy bez tradiční orby. Orba je velkým zásahem do půdního života, který se z takovéto intervence vzpamatovává po dlouhou dobu a nemůže tak plnit svou roli ve spolupráci s rostlinami. Opakované narušování tohoto vztahu, podpořené ještě aplikací dusíkatých hnojiv, postupně zapříčiňuje degradaci půdních agregátů a následnou náchylnost půdy k erozi.

V systému regeneračního zemědělství probíhá setí přímo do meziplodiny, jejíž nadzemní část je vhodným způso-

Ilustrační foto Foto: Radilovic miláči a.s.

bem odstraněna nebo oslabena, aby umožnila rozvoj cílového osiva. Klíčí rostlinky těží z mikroklimatu vytvořeného meziplodinou a rychle vytváří nový půdní pokryv.

Další domluvenou zásadou je nepoužívání minerálních dusíkatých hnojiv, a to nejenom proto, že jsou environmentálně nepříznivá, ale i proto, že jich není potřeba. Díky šetrnému zacházení a používání meziplodiny dochází k přirozenému vázání dusíku z atmosféry. Dodání komplexní nabídky živin je pak prováděno pomocí kompostu, který se jednou za 3-5 let rozmetá po povrchu pole. Kompost není v regeneračním zemědělství používán jako hnojivo pro rostliny, ale primárně jako doplněk půdy, který nakrmí půdní mikrobiotu.

Krom změny postupů týkajících se přímo zpracování půdy bude probíhat i regenerace krajině mozaiky, do které pole zapadá. Velikosti lánů budou přizpůsobené kopcovitému reliéfu krajiny Žďárska. Pole rozdělí kvetoucí travnaté pásy, zatravněné cesty, remízky, stromořadí a kombinace těchto prvků, s nimiž se do krajiny vrátí víc ovoce, víc motýlů i víc možností krajinou projít a užít si ji. S výsadbou prvních ovocných stromořadí jsme začali na Vetle v roce 2019.

Čištění kontejnerů na tříděný odpad

Letos se město pustilo do čištění bezmála čtyř stovek kontejnerů. Naposledy proběhlo jejich mytí v roce 2018.

Celkem je potřeba umýt 393 kontejnerů převážně typu zvon. Za jeden den se dá stihnout asi 10 stanovišť s průměrně 3 kontejnery. Čištění začalo koncem dubna a bude probíhat do polky června.

První fází čištění je omytí vysokotlakým proudem vody, který zbaví kontejner největších nečistot. Poté nastoupí pracovníci s houbami a čistícím prostředkem, důkladně celý kontejner mechanicky očistí. Následuje omytí vysokotlakým proudem vody a v případě odolných nečistot ještě jedno čištění houbou a nakonec samozřejmě znovu oplach vodou.

Město vyjde obnova podoby kontejnerů na necelých 120 tisíc korun včetně DPH. Čištění probíhá pravidelně zhruba každé tři roky.

Do čištění nespadají kontejnery na komunální odpad. Ty totiž nevlastní město, ale bytová družstva, společenství vlastníků jednotek nebo majitelé rodinných domů.

Zvonové kontejnery jsou výhodnější

Kontejnery na tříděný odpad typu zvon jsou výrazně objemnější a zabírají stejnou

A proč to děláme?

Dekády intenzivního zemědělství spojily menší pole do obrovských celků o desítkách hektarů, narušily původní biodiverzitu krajiny i její schopnost zadržovat vodu. Půda s degradovanou strukturou v důsledku nadužívání minerálních hnojiv je bez vegetačního krytu náchylná k erozi. S přelomem století a intenzivnějšími výkyvy v průběhu klimatu jsou všechny tyto degradační změny citelnější. Způsoby proměny postupů konvenčního zemědělství se zkoumají již desítky let. Z nasbíraných dat je sestaven nový přístup k zemědělství. Výsledky aplikace regeneračního zemědělství v sousedním Rakousku, se kterým město Žďár spolupracuje díky účasti na projektu Sym:bio, ukazují vědecky podložený pozitivní vliv tohoto systému na krajinu.

Celosvětovým potenciálem regeneračního zemědělství je přirozená sekvestrace atmosférického uhlíku. Zmenšením objemu CO₂ antropogenního původu v atmosféře je možné ovlivnit průběh klimatických změn, jejichž rychlost dopadá na ekosystémy na celém světě.

Půda obohacená o uhlík prokazatelně lépe zadržuje vodu. Tím zvyšuje vodní kapacitu krajiny a pomáhá zvládnout přívalové deště, jejichž následky jsou

známy obyvatelům Žďárska zatopenými sklepy, domy, poničenými zahradami.

Regenerační zemědělství může díky šetrným praktikám a obnově krajině mozaiky pomáhat zvýšit biodiverzitu regionu. Bohatší krajina lépe odolává náporu změny a poskytuje zázemí pro rozmanitý život.

Šetrnost zvolených postupů a podpora přirozených vztahů mezi rostlinami a půdou podporuje též produkci kvalitních a výživných potravin.

Spolupráce se zemědělci

Zásadní proměna jdoucí ruku v ruce s principy regeneračního zemědělství je transformace smýšlení zemědělců. Od manažera úrody se tito mění ve správce krajiny. Stávají se nejenom partnery půdy, ale i partnery města, se kterým sdílí odpovědnost za péči o život na Žďársku.

Dle zásad regeneračního zemědělství by se postupně mělo začít hospodařit na všech 103 hektarech zemědělské půdy v majetku města. Se všemi současnými nájemci bude město jednat o možnosti naplnění sestaveného rámce.

Článek vznikl za podpory projektu Sym:bio a díky osvětě Jaroslava Záhory.

Júlia Bobříková

Čištění kontejneru vysokotlakým proudem vody

Foto: Hana Vykoukalová

plochu. Jeden takový kontejner dokáže pojmout více než dvojnásobek objemu oproti klasickým kontejnerům na kolečkách. Zvony jsou také odolnější v čase. Velká část z nich slouží přes dvacet let bez větších poruch. Kontejnery na kolečkách jsou často terčem vandalů a obecně jsou náchylnější k poškození. Časté poruchy jsou chybějící kolečka nebo poškozené výklopné víko.

Menší otvory zvonů jsou sice méně pohodlné, ale ze zkušenosti přispívají k lepšímu třídění, jelikož nutí ke zmenšení objemu vyhazovaného odpadu. To samozřejmě šetří peníze za méně časté vyvážení.

Cena zvonového kontejneru je zhruba 15 tisíc korun, což je dvojnásobek ceny klasických kontejnerů na kolečkách. Nicméně díky popsaným výhodám je pořízení dražšího kontejneru dlouhodobě výhodnější. (red)

Čistili jsme Vysočinu!

Koncem dubna se zaměstnanci města zapojili do akce Čistá Vysočina. Prošli již tradiční úsek od městského úřadu podél Sázkavy až k Penny na Strojírenské ulici. I letos to byla chuťovka a množství odpadu zvlášť pod mostem na ulici 1. máje bylo skoro k nevíře. I když toto místo městská policie kontroluje několikrát denně, bezdomovci tam nepořádek stejně nadělají.

Velmi pozitivní je, že množství odpadků napříč léty pozvolna klesá, což svědčí o tom, že si lidé více uvědomují hodnotu čistého životního prostředí.

Dalším místem s velkou koncentrací odpadků bylo okolí Penny. Nepořádek jednoznačně souvisí s provozem prodejny, a tak vedoucí životního prostředí využil příležitosti a provozovnu vyzval k přijetí adekvátních nápravných opatření.

(red)

Zaměstnanci města, kteří se pustili do letošní Čisté Vysočiny

Foto: Matěj Papáček

Žďárské Popálky na benefici v České televizi

Obecně prospěšná společnost Popálky o.p.s. ze Žďáru nad Sázavou vyhrála konkurz na benefiční speciál televizní soutěže Kde domov můj.

Jak si v tomto pořadu vedl tým Popálek složený ze zakladatelky a ředitelky organizace Jany Lacinové, pracovníka individuálního poradenství Petra Ilčíka a zpěváka Jindry Poláka ze skupiny Jelen, uvidíte 15. června na ČT1 v podvečerních hodinách.

Popálky o.p.s. již sedm let pomáhají popáleným a jejich blízkým z celé České republiky vrátit se zpět do běžného života. Realizují rovněž preventivní programy na snížení četnosti a závažnosti termických zranění.

„Naši činnost můžete podpořit zasláním

Popálky při natáčení benefičního speciálu pořadu Kde domov můj

Foto: Česká televize

jednorázové DMS ve tvaru DMS POPÁLKY 30 na číslo 87 777 (obdrží 29 Kč). Děkuje! Výtěžek použijeme na individuální poradenství

pro popálené a realizaci šestého ročníku Popálkového tábora na Fryšavě, komentuje Jana Lacinová. Jana Tlustá, Popálky o.p.s.

Od 1. června posiluje svoz popelnic na týden

Svoz popelnic u rodinných domů bude od 1. června probíhat jednou za týden. Důvodem je možnost zápachu popelnic kvůli teplému počasí. Režim 14denního svozu se celkově osvědčil, jelikož došlo ke snížení nákladů za svoz komunálního odpadu a také k výraznému omezení vývozu poloprázdných popelnic.

Město od 1. června do 30. září posiluje 14denní svoz popelnic na komunální odpad u rodinných domů na týden. Důvodem je hygienické hledisko a možnost šíření zápachu městem. Zároveň město aktualizuje Strategii nakládání s odpady, která bude dokončena v druhé části roku 2021. Další svozy všech odpadů budou již řízeny podle ní.

Pokud vám 14denní svoz vyhovuje a nezaplníte popelnici každý týden, můžete samozřejmě i dál přistavovat popelnici podle potřeby. Tím, že nebudete připravovat každý týden poloprázdnou popelnici, urychlíte práci popelářům.

Strategie nakládání s odpady

V souvislosti s novým odpadovým zákonem město zpracovává novou strategii nakládání s odpady, jelikož nový zákon výrazně mění současnou praxi. Strategie se bude komplexně zabývat všemi aspekty odpadového hospodářství od strategie třídění odpadů, přes služby občanům, po nakládání s komunálním odpadem. Více informací o změnách,

které nový zákon městu i lidem přináší, se dočtete v březnovém vydání Žďárského zpravodaje na straně 6.

14denní svoz se osvědčil

To, že bude 14denní svoz dočasně omezen, neznamená, že nebude v rámci strategie nakládání s odpady obnoven. Jeho provoz se osvědčil, jelikož od září loňského roku ušetřil 350 tisíc korun v rozpočtu města. Zároveň už popeláři nevyvázejí poloprázdné popelnice. V rámci nově nastavené strategie se pravděpodobně vrátí jako jedno z opatření pro snížení nákladů na správu odpadu.

(red)

Příběhy z městské policie – blokové čištění

Počátkem měsíce května skončilo pro městskou policii, nikoli pro ostatní akce, každoroční období, kdy se naše hlídky intenzivně podílejí na blokovém čištění města. Z tohoto důvodu přináším shrnutí této poměrně náročné akce z pohledu městské policie.

Na blokovém čištění se naše hlídky podílely celkem v 17 dnech. Musím však konstatovat, že nedisciplinovanost majitelů vozidel byla v letošním roce na některých místech poměrně vysoká. Na druhou stranu bráno zpětně letošní rok proběhl o desítky procent lépe ve srovnání se stavem cca. před pěti lety. V letošním roce se možná i negativně projevil fakt, že v loňském roce, vzhledem k pandemii koronaviru, neproběhlo blokové čištění v rozsahu, na který byli občané zvyklí, a tak své povinnosti možná i opomněli.

V rámci celého blokového čištění jsme zjistili celkem 350 podezření ze spáchání přestupku. Z tohoto počtu máme již asi 80 % skutků vyřešených.

Statistické údaje z našeho interního systému:

- 180 přestupků řešeno uložením pokuty v průměrné výši mírně přesahující 200 Kč na pokutu
- 80 přestupků řešeno domluvou
- 4 skutky předány do správního řízení
- 7 případů – skutek se nestal – nemoc, karanténa apod.
- 79 přestupků zbývá dorešit

V letošním roce, jak jsem již nastínil, byly lokality, ve kterých byli řidiči maximálně disciplinováni. Naše uznání patří např. občanům z ulice Okružní, kde na celé ulici zůstala odstavená pouze dvě vozidla. Naopak nejhorší situace byla na ul. Libušinské - 53 vozidel, Palachova - 38 vozidel a následuje ul. Studentská s 28 vozidly. Tudiž, jak je patrné, jsou zde velké disproporce, se kterými musíme všichni následně pracovat tak, aby došlo ke zlepšení situace.

Městská policie řeší vůz, který majitel před blokovým čištěním neodklidil

Foto: MP Žďár n. S.

Blokové čištění bylo nově prováděno technickými službami Sattu. Jak se všichni přesvědčili, bylo prováděno tzv. „z gruntu.“ Společně se správcem komunikací, odborem komunálních služeb MěÚ jsme se všichni snažili, aby na komunikacích a parkovištích nezůstalo žádné vozidlo a úklid mohl být proveden v té nejvyšší kvalitě. Z tohoto důvodu došlo i ke zvýšenému počtu odtahů vozidel. Bylo odtahováno celkem 46 vozidel, která se následně vrátila majitelům. Dále bylo z komunikací odtahováno i 11 vraků a to je zcela zásadní a důležité.

Uvádím, což stvrzují i převážně kladné ohlasy občanů na různých informačních kanálech, že se snažíme být profesionály na svém místě. Naším cílem nebylo a není v žádném případě ukládání vysokých pokut za bagatelní přestupky, ale jsme tu proto, abychom zajistili řádné dodržování zákona. Z tohoto důvodu jsou zmíněné ukládané sankce velmi nízké. Dovolím si říct, že se jedná o cílenou prevenci tak, abychom za přiměřených podmínek zajistili

řádný úklid komunikací, a to i s ohledem na budoucí období.

Zcela na závěr děkuji všem spoluobčanům, kteří k blokovému čištění přistoupili zodpovědně.

Martin Kunc
vedoucí městské policie

Odtah vozidla na Nádražní ulici Foto: MP Žďár n. S.

Žďárský Charitativní ples pomohl nemocnici, ačkoliv se netancovalo

Více než 300 tisíc korun se podařilo vybrat ve veřejné sbírce, kterou zorganizovali pořadatelé Charitativního plesu ze Žďáru nad Sázavou. Místo plesových radovánek se zaměřili na pomoc tam, kde je to dnes asi nejvíce potřeba. Výtěžek „plesové“ sbírky tak putuje do Nemocnice v Novém Městě na Moravě a bude sloužit třeba i pacientům zotavujícím se z onemocnění Covid-19.

Organizátoři Charitativního plesu Žďár nad Sázavou - žďárské společnosti Gre-

mis, DEL, Hettich a Tokoz - plánovali letos již čtvrtý ročník. Pandemie a nouzový stav však všechny plány zhatily a bylo jasné, že ve své tradiční podobě bude nutné ples zrušit. Čtvrtý ročník plesu však nakonec proběhl, i když trochu jinak. Organizátoři uspořádali veřejnou sbírku.

Hned od 1. března, kdy byl spuštěn sbírkový účet, začaly naskakovat peníze. A aby toho nebylo málo, společnost Toyota HS Automobil nabídla nemocnici na rok k zapůjčení nového automobilu.

Velké díky od organizátorů a také z novoměstské nemocnice míří všem drobným dárcům a více než desítkám dalších firem, které charitativní ples také podpořily:

TOYOTA HS AUTOMOBIL, ENPEKA a.s., Ing. Jiří Kabelka, ZDAR, a.s., ELER - vzduchotechnika s.r.o., Paramount, AXIOM.TECH, VO-DASERVIS s.r.o., Vysočina Events, FK KOVO, Dřevěné soudky Beránek & syn, Winfas software, Stavební servis Studený s.r.o., Elektro ZR s.r.o.

Organizační tým plesu

Oprava / omluva

V minulém čísle Žďárského zpravodaje jsme ve článku „Zima Technické pořádně otestovala, teď už myslíme na jaro“ chybně uvedli v nákladech na zimní údržbu částku bez DPH. Omlouváme se a nabízíme opravená čísla i tabulku doplněnou o částky za duben.

Náklady za zimní údržbu za kalendářní rok (prosinec 2020–duben 2021): 5,6 milionu
*kvůli rozpočtu města v tabulce uvádíme částky vyúčtované v období leden–prosinec

ROK	SKUTEČNÉ NÁKLADY V Kč*
2016	3 563 700
2017	3 830 426
2018	3 025 199
2019	7 005 215
2020	2 402 414
2021	5 616 673

Jan Liška
ředitel Technické služby SATT

Vozidlo tech. služeb zvané Micina Foto: SATT a.s.

Den otevřených dveří SATT. Uvidíte Micinu i televizní studio

Možná bychom měli spíš říct, že otevíráme náš dvůr, protože právě tam vám nabídneme většinu programu. Doufáme, že uděláme radost všem, kdo se ptají na prohlídku naší techniky.

K vidění bude většina vozidel Technických slu-

žeb, něčím možná přispěje i divize Teplo (doufejme, že to bude právě teplo a hezké počasí). Fanouškům regionálního vysílání nabídneme i prohlídku studia Televize Vysočina. Jídlo i pití bude možné zakoupit na místě, připravený je i menší program pro děti. Přijďte si užít hezké odpoledne do areálu SATT na Okružní 11.

**pátek 25. června 2021
14:00 – 19:00**

Sledujte prosím náš web a Facebook, kde získáte aktuální informace. Akce proběhne v souladu s aktuálními protiepidemickými opatřeními.

Blanka Sobolová, SATT a. s.

Rekonstrukce Staré radnice díky odkazu Kosinkovy sbírky

Žďárský rodák Josef Kosinka (1908 – 1983) byl bezesporu velmi zajímavou osobností. Provozoval autodopravu a závodil na motorce, což ho dokonce na okamžik přivedlo k filmu. Ve filmu Dědeček automobil zaskočil jako dublér Svatopluku Benešovi.

Jeho velkým zájem bylo výtvarné umění, věnoval se především malbě. Jedna z jeho dvou dcer, Jitka, se provdala do Německa za Alberta Bodefelda. Oba milovníci umění na-

shromáždili během života poměrně rozsáhlou sbírku obrazů jak Josefa Kosinky, tak zhruba dvou desítek dalších autorů. Sbírkou v závěti odkázali rodnému městu Jitky Bodefeldové – Žďáru nad Sázavou. Součástí odkazu je i finanční částka použitelná podle závěti pouze v souvislosti s vystavením obrazů. Obrazy byly již před lety převezeny do Žďáru a na základě jednání s vykonavatelem závěti v posledních několika měsících byla na účet města připsána téměř celá finanční částka.

29. dubna byla zastupitelům města představena víze vystavení Kosinkovy sbírky v souvislosti s úpravami Staré radnice, kde by tato sbírka měla být dlouhodobě vystavena. I když by se interiér Staré radnice měl dočkat značných změn, nejsou až na výjimky plánovány zásadní stavební úpravy ve smyslu bourání stěn a změn prostorových dispozic. Předpokládá se, že interiér Staré radnice v novém kabátě bude přístupný v polovině roku 2022.

(red)

Generel dopravy má hotovou analýzu, další na řadě jsou řešení

Díky cestovnímu deníku, Názorové mapě dopravy sběru dat o průjezdech vozidel městem přímo z terénu a na základě dalších statistických dat vznikly v rámci Generelu dopravy první dva souhrnné dokumenty – SWOT analýza a Problémová analýza. Ty popisují současnou situaci a jsou základem pro návrhy konkrétních řešení.

Prvním dokumentem je SWOT analýza, která vyhodnocuje silné a slabé stránky dopravy a příležitosti a hrozby.

Mezi silné stránky se dá jednoznačně zařadit dopravní uzel v podobě autobusového a vlakového nádraží, na kterém se navíc sbíhá většina linek MHD, a také dostupnost krajiny z území města pro pěší a cyklisty.

Nejvýznamnější slabé stránky jsou ty, které jdou většinou vidět na první pohled. Ať už se jedná o neviditelnost pro cyklisty v podobě slabé integrace do dopravy a nespojitého vedení cyklotras mimo rekreační koridory. Nebo o vysoký podíl automobilové dopravy u vnitřní

ských cest a s tím spojená úzká kapacitní hrdla v podobě křižovatek nebo náměstí. Zařadit se sem dá také nevyhovující provedení řady autobusových zastávek a nevyužívání „klidových zón dopravy“, tedy zóny 30, přednosti zprava nebo jednosměrky.

Jednou z největších příležitostí města je jeho poměrně velká hustota zalidnění. Paněláky sice nejsou v řadě věcí vyhovující, ale pro dopravu to znamená krátké vzdálenosti a tím možnost rozvoje cyklodopravy a elektrodopravy. Velikou výhodou města je jeho napojení na dálkovou dopravu do Brna nebo Prahy a také snaha města o zapojení do integrovaného dopravního systému Kraje Vysočina a Jihomoravského kraje.

Druhým dokumentem je problémová analýza se podrobněji věnuje popisu slabých stránek a hrozeb v jednotlivých oblastech. Na základě těchto analýz budou zpracovány návrhy řešení konkrétních problémů.

Dokumenty vznikly díky datům sbíraným v loňském roce a na základě diskuzí s desítkou

místních odborníků na jednotlivé oblasti dopravy. Oba dokumenty naleznete na webu generel.zdarns.cz.

Návrhy řešení

Dalším krokem při zjištění problémů je návrh jejich řešení. Na těch v současnosti dodavatel generelu pracuje ve spolupráci s pracovní skupinou a odbornou veřejností. Asi v polovině června proběhne závěrečná diskuze mezi dodavatelem generelu a místními odborníky nad závěrečnou podobou generelu.

Konkrétní oblasti a řešení vám budeme představovat v průběhu června a července na webu a facebooku města. Souhrnný článek k výsledkům generelu pro čtenáře zpravodaje nachystáme do prázdninového čísla a jednotlivé kapitoly budeme představovat v následujících číslech.

V průběhu prázdnin také uspořádáme setkání nad výsledky generelu, kde ho představíme a podrobíme kritice široké veřejnosti. (red)

Očkovací centrum ve Žďáře nad Sázavou funguje už dva a půl měsíce

Očkovací centrum ve sportovní hale na Bouchalkách ve Žďáře nad Sázavou zahájilo provoz v pátek 12. března. Na jeho vybudování se podílelo město Žďár nad Sázavou, Kraj Vysočina, novoměstská nemocnice a TJ Žďár nad Sázavou.

Ve sportovní hale v současné době fungují 4 očkovací týmy. „O hladký průběh očkování se starají zdravotníci jak z řad nemocnice, tak například z řad ambulantních specialistů, praktických lékařů a stomatologů z naší spádové oblasti nebo Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina. Personál očkovacího centra posílili také dobrovolníci Charity Žďár nad Sázavou. Všem moc děkujeme,“ říká tisková mluvčí nemocnice Tama Pecková.

Přes 13 tisíc vakcín za dva měsíce

Od 12. března do 14. května bylo ve žďárském očkovacím centru aplikováno 13 390 vakcín.

Denně ve žďárském očkovacím centru podají vakcínu v průměru pět stům zájemců. Kapacita ale stále není na svém možném maximu. „Provozní dobu v centru můžeme prodloužit na 12 hodin 7 dní dnů v týdnu. To pak zvládneme očkovat až 800 zájemců denně. Předpokládáme, že v režimu 12/7 začneme očkovat v průběhu měsíce června. Vše závisí na počtu dodaných vakcín. V současné době máme deklarováno jejich dostatečné množství. Týdně obdržíme 4 200 dávek vakcín firmy Pfizer BioNTech,“ přibližuje situaci v očkovacím centru tisková mluvčí nemocnice Pecková.

Provozní doba je ve všední dny od 12.00 – 20.00 a o víkendech 8.00 – 16. 00. Čekací doba na termín očkování v očkovacím centru ve Žďáře nad Sázavou je v řádu hodin po registraci. Interval mezi první a druhou dávkou vakcíny proti koronaviru značky Pfizer BionTech a Moderna je 42 dnů, druhá dávka vakcíny Astra Zeneca je podávána po 12 týdnech. Ve žďárském očkovacím centru se očkuje pouze vakcínou od Pfizer BionTech.

Nemocnice Nové Město na Moravě provozuje dvě očkovací centra, kromě žďárského má na starost ještě jedno přímo v nemocnici. Koordinátorkou v obou centrech je epidemiologická sestra novoměstské nemocnice paní Šárka Vidergotová: „Očkovací týmy jsou sešrané, zájemci o očkování jsou vždy velmi mile překvapeni, jak rychle mají očkování za sebou. Ve Žďáře stihneme za hodinu naočkovat 72 lidí. Čekací listinu vyokukujeme celou.“

Hala TJ na Bouchalkách je výhodná hned z několika důvodů. K dispozici je zájemcům o očkování dostatečná kapacita parkoviště, bezbariérový přístup, prostory vhodné velikostí i možnost souběžného provozu centra i vlastní plochy pro sport. Při výstavbě centra se pamatovalo také na možnost obnovení sportovní činnosti, i proto je umístěno v prvním patře a je stavebně odděleno od zbytku haly. Své první tréninky už od pondělí 17. května v bezprostředním sousedství s očkovacím centrem začínají žďárské gymnasty.

Průchod centrem ve Žďáře nad Sázavou je jednosměrný ve směru od sídliště Libušíň směrem k zimnímu stadionu. Vlevo od

vstupu je administrativní místnost, dále je samotné očkovací centrum s pěti očkovacími týmy a stejným počtem očkovacích stanic, na druhé straně budovy vlevo v zasedací místnosti je připravena odpočívárna po očkování.

Vyplněný dotazník proces ještě urychlí

Proces očkování se urychlí, pokud si lidé s sebou přinesou již vyplněný dotazník potřebný k očkování. „Dotazník je k dispozici na stránkách nemocnice. Moc prosíme, aby si lidé nosili jenom tyto dotazníky. Pokud nemají možnost je vytisknout, nemusí se bát, jsou k dispozici na místě. Dále je nutné vzít si s sebou občanský průkaz a kartičku pojištěnce,“ připomíná tisková mluvčí nemocnice Pecková.

K očkování se stačí dostavit v určený čas, ve vhodném oblečení, a pokud je to možné bez doprovodu, nebo jenom s jednou osobou.

Na Vysočině je celkem 12 očkovacích center. K 24. květnu bylo v Kraji Vysočina podáno 190 654 dávek vakcín. Novoměstská nemocnice v obou svých očkovacích centrech poskytla vakcínu 41 295krát.

Infolinka Očkovací centrum Žďár nad Sázavou, Nemocnice Nové Město na Moravě:
Po–Pá: 7.00–15.30, hodin tel.: 566 683 550
So–Ne: 8.00–12.00, hodin tel.: 724 170 788

Formulář zde: www.nnm.cz
Objednávat k očkování se můžete zde: www.registrace.mzcr.cz

Nemocnice Nové Město na Moravě

Poliklinika pronajme rehabilitace novému provozovateli

Rehabilitace na poliklinice bude provozovat soukromá společnost. V současnosti probíhá přípravná fáze výběrového řízení na konkrétního pronajímatele. Hlavní podmínkou je smlouva s pojišťovnami a zachování současných služeb, které proplácí pojišťovna.

Do takzvaného pachtu resp. pronájmu se přihlásilo 7 zájemců. V současnosti probíhají individuální schůzky.

„Principiálně je to tedy stejné jako pronájem ordinace soukromým lékařům. Jde tedy o pronájem (pacht). Pronájem umožňuje v případě problému rychlý přechod zpět pod správu města, resp. polikliniky. Rád bych z pozice starosty města zopakoval, že poliklinika se, alespoň dokud budu starosta, privatizovat nebude. Je to rodinné stříbro, a to musí zůstat prostě doma. Není na prodej. Avšak neřešit ztrátu pracoviště rehabilitace nelze do nekonečna,“ komentuje pacht rehabilitace starosta Martin Mrkos.

Výběrové řízení bude probíhat na dvě kola. V prvním zájemci nabídnou služby, které budou poskytovat, jak budou rehabilitace

rozvíjet, a další přidané hodnoty, které mohou nabídnout. Na základě prvního kola získají od výběrové komise body.

V druhém kole budou samotné cenové nabídky. V nich bude hodnocena celková výše ročního pachtu a procentuální podíl na tržbách. Jednou z podmínek pachtu je i zachování současného personálu rehabilitací, takže klienti budou vídat důvěrně známé tváře.

„Postup je tedy stejný jako s laboratoří. Ta dlouhodobě kumulovala ztrátu a vedení polikliniky to nedokázalo zvrátit. Pronájem zůstaly zachovány všechny služby, resp. došlo k jejich rozšíření, a nájemce platí poliklinice čistý roční nájem 1,4 milionu plus procenta z tržeb. To je už rozdíl,“ doplňuje starosta Martin Mrkos.

Stát zvyšuje platy, ale poliklinice nic nedá

Ještě před několika lety fungovaly rehabilitace dobře. Problém začal ve chvíli, kdy stát navýšil platy zdravotnických zaměstnanců. To je samozřejmě vítané, ale ruku v ruce s tímto navýšením nezvedl platby za výkony ze strany pojišťoven, a tak navýšení platů musel sanovat

rozpočet polikliniky. Tato navýšení platů znamenají pro polikliniku zvýšení ročních nákladů na platy zaměstnanců o 5 milionů v porovnání let 2017 a 2020.

Další problém bylo dlouhodobé zanedbání modernizace vybavení a zařízení, které se díky vysokým pořizovacím nákladům nedá rychle nahradit. To představuje větší zátěž rozpočtu, než kdyby byla modernizace prováděna dlouhodobě.

Laboratoř se osvědčila

Pacht laboratoře dnes vydělává do kasy polikliniky 1,4 milionu korun ročně a navíc 2 % z tržeb laboratoře. To je proti statisícovým ztrátám provozu v předchozích letech výrazný posun kupředu.

Díky COVIDU se mohli lékaři a pacienti potýkat s krátkodobým zhoršením služeb laboratoře. To bylo ale po intervenci města rychle napraveno a dnes už provoz funguje běžně od 6 do 14 hodin.

V současnosti v laboratoři probíhá modernizace zařízení. (red)

Digitalizace úřadu a nové postupy ve veřejných zakázkách

Snad už máme za sebou tu zvláštní dobu covidovou. Úřad se s ní vypořádal celkem dobře, protože i přes celou řadu opatření klienti větší omezení nepocítili. Je potřeba za práci v této zvláštní době poděkovat nejen samotným zaměstnancům, ale i všem návštěvníkům úřadu, kteří tato omezení dodržovali. Bylo to dlouhé období, ale snad se blýská na lepší časy.

Mohlo by se zdát, že úřad byl v pozici stand-by, ale není tomu tak. Spustili jsme objednávkový systém pro smuteční obřady a služby s tím spojené na Zelené hoře, dokončují se výstupy z Generelu dopravy zpracovávané firmou Mott MacDonald. Jedná se o strategický dokument, který zmapuje dopravu ve městě a nastaví její lepší fungování.

Digitalizace úřadu a vyšší efektivita

V rámci digitalizace úřadu již funguje Portál Žďárka, který umožňuje občanům zaplatit za psa a za odpad bez návštěvy úřadu, vyplnit potřebné formuláře, sledovat veškerá svá podání, možnost nahlédnout do smluv uzavřených s městem a do přehledu řízení, která jsou s nimi vedena. Již se plně pracuje s novým programem pro přípravu materiálů pro jednání rady a zastupitelstva města. V digitalizaci úřadu hodláme pokračovat.

Připravuje se vytvoření mikroregionu pro obce správního obvodu města, pro společné dosahování stanovených cílů. Byl proveden centrální nákup energií a plynu pro město a jeho příspěvkové organizace se zapojením

několika okolních obcí, v dalších nákupech se také bude pokračovat.

Veřejné zakázky více na kvalitu než na cenu

Od března již zadáváme veřejné zakázky nově, kdy soutěžíme více na kvalitu než na cenu, snažíme se vylepšovat webové stránky, aby se v nich návštěvníci lépe zorientovali, připravuje se úprava dotazovny, protože v poslední době je zneužívána k prezentaci osobních názorů, k šíření dezinformací, k ventilaci emocí a neplní tak funkci moderního komunikačního nástroje. To je jen krátký výčet činností, kterými jsme se zabývali a zabýváme.

Noví kolegové a společenské aktivity

Co se týče zaměstnanců, tak máme v týmu nového investičního technika a správce zeleně, který je odborníkem v daném odvětví, což se nedávno prokázalo i v rámci tzv. „boje o lípu“ na Libušině. Náš tým od července dále posílí nový vedoucí finančního odboru, Tomáš Vlček. V současné době jsou vyhlášena tři výběrová řízení na stavební odbor, odbor komunálních služeb a odbor životního prostředí za odcházející kolegyně.

Neklidně vyhlížíme nový stavební zákon, protože ten se výrazně dotkne činnosti stavebního úřadu i pracovníků stavebního odboru samotných.

Zaměstnanci města se, i přes stanovená opatření, zúčastnili úklidu kolem řeky Sázavy, podíleli se na výsadbě stromů na Farčatech, rozběhlo se opět Turistické informační centrum.

Řada akcí, které se pravidelně konaly, však proběhnout nemohla, ale rádi bychom se k nim vrátili, ať už se jedná např. o Den otevřených dveří, S lesníkem do lesa, Sovička apod.

Udržení standardu kvality práce je dodržováno opětovným se zapojením do soutěží v rámci Kraje Vysočina (cena hejtmána za společenskou odpovědnost), tak i v rámci republiky (např. Přívětivý úřad).

Kam se bude úřad vydávat

Jako tajemnice městského úřadu jsem zaměstnancům představila svoji vizi posunout úřad tak, abychom nezůstali jen přívětivým úřadem, ale stali se úřadem progresivním s dobrými nápady, energií a super výsledky, kdy se naše zkušenosti stanou dobrou praxí pro ostatní.

Úřad by měl vyzářovat dobrou lidskou a pracovní atmosféru, bez dobré organizační nebo firemní kultury se dobrý úřad neobejde. Tu tvoří systém, odborné metody, ovšem také lidé. Pro mě je důležitý osobní kontakt a přidanou hodnotou je úsměv. Člověk v řídicí pozici musí být sice někdy rozhodný až nepřijemný, ale měl by vždy směřovat k pozitivnímu výsledku. A právě úsměv to často usnadní. Takový úsměv, který je, prozatím, vidět jen přes roušku.

Martina Hostomská
tajemnice městského úřadu

Aktuální nabídka zaměstnání

Hledáte práci a chcete pracovat pro Město Žďár nad Sázavou?

Tak neváhejte a ozvěte se nám.

Více o aktuálně nabízených pracovních pozicích naleznete na webu města www.zdarns.cz/mestsky-urad/nabidka-zamestnani

Strážník městské policie

Výkon funkce strážníka městské policie dle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

Pracovní poměr na dobu neurčitou s předpokládaným nástupem červenec 2021.

Podrobné informace k pracovnímu místu podá vedoucí městské policie Mgr. Martin Kunc, tel.: 566 622 588, e-mail: mp@mp.zdarns.cz

Příhlášky doručte do 17. června 2021 do 10.00 na adresu: Městská policie Žďár nad Sázavou, náměstí Republiky 75/2, 591 01 Žďár nad Sázavou. Na obálku uveďte „NEOTVÍRAT – VŘ – strážník městské policie“

Referent/ka Odboru životního prostředí

Zajišťování výkonu ochrany dřevin rostoucích mimo les, povolování kácení, vyhlášení památných stromů, vydávání závazných stanovisek k záměrům, vyjadřování k územním plánům, ukládání náhradní výsadby dřevin, ochrana krajinného rázu, kontroly, dozor, sankce, dokumentace škod v oblasti poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

Pracovní poměr na dobu neurčitou s předpokládaným nástupem září 2021.

Podrobné informace k pracovnímu místu podá vedoucí odboru životního prostředí Ing. Jaroslav Doubek, tel. 566 688 340, e-mail: jaroslav.doubek@zdarns.cz.

Příhlášky doručte do 18. června 2021 do 12.00 na adresu: Městský úřad Žďár nad Sázavou - sekretariát starosty, Žižkova 227/1, 591 01 Žďár nad Sázavou. Na obálku uveďte „Výběrové řízení – ŽP“

Odpověď do minulého čísla zpravodaje

Odpověď zastupitele Tomáše Augustýna reaguje na otázku z květnového čísla Žďárského zpravodaje. Jeho odpověď se z technických důvodů do minulého čísla zpravodaje nedostala, za což se čtenářům i panu Augustýnovi omlouváme.

V květnovém čísle jsme se zastupitelů zeptali: **Zima je snad již definitivně u konce. Jak hodnotíte letošní zimní údržbu v rukou SATTu?**

Tomáš Augustýn
zastupitel
TOP 09
a Svobodní

Při psaní tohoto příspěvku za oknem pozoruji zasněženou krajinu, nemám proto pocit, že by byl na hodnocení ideální čas, zatím nejsou známa ani potřebná ekonomická čísla. Hodnotit můžeme nyní čistě subjektivně, podle toho, kde se kdo pohybuje. Z tohoto pohledu jsem na prsto spokojen, Satt pružně reagoval na počasí a nové příděly. Drobné nedostatky se vždy na-

jdou, slepá místa nebo špatně upravené úseky byly společností proaktivně řešeny, po večerech nás trochu děsily zvláštní zvuky vydávané novými vozidly, ale na to jsme si zvykli. Převedení zimní údržby pod Satt je dobrou volbou a jsme rádi, že stávající koalice naplňuje jednu z myšlenek našeho volebního programu.

Anketa pro zastupitele města

V červnovém čísle Žďárského zpravodaje jsme se zeptali zastupitelů na další anketní otázku. Tento měsíc jsme se zastupitelů zeptali:

Město zastupitelům koncem dubna představilo záměr s odkazem manželů Bodefeldových na úpravu části Staré radnice na galerii (více informací na straně 10). Souhlasíte s tímto záměrem, nebo byste přistoupili ke galerii jinak?

Stejný prostor na stránkách Žďárského zpravodaje dostal vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďaru nad Sázavou. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

Martin Mrkos
zastupitel
ŽŽM

Úprava staré radnice tak, aby zde vznikl důstojný prostor pro vystavení Kosinkovy sbírky obrazů, má smysl. Konečně se tak naplní poslední přání rodiny Bodefeldových, jejichž odkazu si velice vážím, a patří jim velké poděkování, že myslí na Žďár. Koneckonců na nic jiného odkázané peníze, které dlouhá léta ležely ladem a až v roce 2016 současná koalice téma opět otevřela, nelze využít. Stará radnice má zásadní a nezastupitelný

význam – je budovou reprezentativní, historickou, symbol městské sounáležitosti a soudržnosti. Pomyslný středobod města. Proto si zasluží širší využití – moderní galerii, nadčasovou úpravu interiéru v duchu soudobých trendů, výtah, novou vzduchotechniku a další. Měla by být symbolem pestré žďárské minulosti i budoucí vize – Žďaru jako moderního živého města, které je dobrou adresou pro život.

Jaroslav Ptáček
zastupitel
ODS

Kosinkova sbírka – je to služba rodákům, splněný slib města i příslib rozšiřování výstavních a galerijních aktivit. Obdivuji všechny, kteří se dokáží kumštem uživit. Vždy jsem záviděl městům, kde bylo několik galerií, vstřícných míst setkávání s uměním i navzájem. Art galerie Aleny Zezulové nás nesmazatelně ovlivnila poznáváním největších výtvarných osobností, i tím, že jsme ztoulili mnohá díla vlastnit. Žďár je ale specifický,

poněkud chybí patriotismus. Založením tradice Slavností jeřabin s kolegy Růžičkou a Roštinským jsme možná trochu pomohli, nyní díky donátorství spojeném s Kosinkovou sbírkou, přebudováním a zatraktivněním výstavních prostor a díky kreativnímu odboru školství a kultury a pracovníků TIC dojde k dalšímu posunu. Moc bych to naši staré radnici přál.

Petr Štoček
zastupitel
KSČM a SPOZ

Uvítali jsme iniciativu města a především vedoucího odboru školství a kultury Petra Sedláka na realizaci úprav Staré radnice v souvislosti s jejím dalším využitím jako obrazovou galerii pro trvalé vystavení obrazů žďárského rodáka Josefa Kosinky. Na toto téma proběhl i seminář zastupitelů a všichni zastupitelé obdrželi velmi hodnotnou prezentaci návrhu řešení od Petra Sedláka. S předloženým záměrem souhlasíme, je to po dlouhé době výbor-

ně připravené řešení, jak je možno využít Starou radnici jako trvalou galerii, třeba i systémem námetové rotace skupin obrazů. Nabízí se možnost k tomu účelu využít i prostory radniční restaurace. Pokud by takovýto systém vyhovoval podmínkám odkazu manželů Bodefeldových, pak všemožně podpoříme tento záměr včetně promyšlených stavebních i dispozičních úprav výstavních prostor.

Tomáš Augustýn
zastupitel
TOP 09
a Svobodní

Velmi si odkazu manželů Bodefeldových vážím. Stará radnice je budova, která na první pohled vypadá pěkně a v dobrém stavu, město o ni také vždy řádně pečovalo. Méně už vyhovují dispozice prostor současným potřebám, tak si radnice určitý refresh zaslouží. Důležitá je v tomto ohledu bezbariérovost, která by měla

jednoznačně být součástí stavebních úprav. Jak přesně by tyto úpravy měly vypadat, nejsem schopen navrhovat, na to jsou jiní a lépe povolaní odborníci. Já budu rád, když se věci bude zabývat někdo z místních architektů, kteří velmi dobře znají radnici i potřeby našich občanů.

Ludmila Řezníčková
zastupitelka
ANO 2011

Odkaz Kosinkovy sbírky je pro mě velkým darem. Takovou věc pro svoje město udělá pravý patriot a člověk, který by chtěl, aby umělecké dílo bylo zachováno pro příští generace. Dlouhou dobu jsme se domnívali, že odkaz můžeme využít jen tak, že celé dílo vystavíme současně. Na to město nemělo a nemá žádné prostory. Nakonec se ukázalo, že bude dostačující obrazy vystavovat postupně. K tomuto účelu je naše historická Stará

radnice z mého pohledu nejvhodnějším řešením. Můžeme zároveň využít velikosti manželů Bodefildových a jejich finanční odkaz využít na úpravu staré radnice na bezbariérovou, zbudovat výtah do patra a celkově radnici upravit. Vzniklý prostor bude sloužit k vystavování uměleckých děl v celém přízemí. Prostor k pronájmu po úpravách zůstane zachován.

Dagmar Zvěřinová
zastupitelka
ČSSD

Když jsme se dověděli, že žďárský patriot Josef Kosinka odkázal svoji sbírku obrazů a peníze pro její správu našemu městu, tak jsme měli velkou radost. A to nejenom pro celkovou hodnotu odkazu. Je to krásná ukázka toho, jak významní lidé nezapomínají na své město ani při dlouhém pobytu v zahraničí. Již v roce 2012 jsme převezli obrazy do Žďáru. Ale naplnit podmínku dědictví bylo velmi komplikované. Podmínkou k čerpání

peněz odkázaných v závěti je výstava minimálně patnáct let. Obrazů je 180. Pokud nyní existuje záměr, jak tento odkaz realizovat a také upravit prostory Staré radnice, tak samozřejmě tuto možnost podporujeme. A je to konečně příležitost pro architekta města, aby pro Žďár udělal konečně něco užitečného. Pomůžeme tím nejenom radnici, ale především poděkujeme lidem, kteří na svoje město nezapomínají.

Jaromír Brychta
zastupitel
Změna 2018

O tomto záměru jsme uvažovali již před deseti lety, kdy v závěti manželů Bodefildových byla městu odkázána sbírka malíře Kosinky, kterou měla jeho dcera v Německu. Sbírkou, která nám byla zapůjčena, jsme osobně vyzvedli s ředitelem muzea p. Málkem, zástupcem kulturního odboru p. Košťálem a dočasně vystavili v Domě kultury a Muzeu. Tehdy jsme nemohli

přistoupit k podmínkám rodiny, proto se ani nenašel pro tak rozsáhlou sbírku vhodný prostor k trvalé instalaci. Nyní tento záměr vítáme včetně finančních prostředků od dárce určených k úpravě prostor části Staré radnice na galerii. Těší nás, že se tento dlouhodobý záměr snad již podaří dokončit.

Josef Klement
zastupitel
KDU-ČSL

Odkaz manželů Bodefildových, jehož součástí je Kosinkova sbírka, je městu Žďáru znám od roku 2006. Po celou dobu se město snažilo hledat vhodný prostor pro stálou expozici této rozsáhlé sbírky. V roce 2017 jsme se setkali s panem Horákem, který měl za ženu druhou dceru pana Kosinky, a dozvěděli jsme se, že německá strana je připravena jednat. Město začalo intenzivně vyjednávat. Pro stálou expozici se jeví jako

vhodné prostory na Staré radnici, které budou díky finančnímu daru upraveny, a bude zajištěn bezbariérový přístup. Občané konečně budou moci zhlédnout obrazy od Blažičky, Jambora, Kopáčka či Zezuly a dva Ladovy originály. V regionu máme řadu skvělých umělců. Byl bych rád, aby tato expozice byla i připomínkou jejich nádherných děl a sbírka se rozrůstala. Proto projekt plně podporuji.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli Města Žďáru nad Sázavou. Redakce obecního zpravodaje je ze zákona povinná příspěvky zastupitelů uveřejnit. Do uzávěrky červnového čísla nám přišly následující příspěvky.

Jan Havlík
zastupitel
Změna 2018

Na čem se šetří a na co jsou peníze vždycky
Poslední měsíce jasně ukazují, na čem hodlá radniční koalice šetřit. Podívali jsme se tedy, za co se ušetřené peníze utráčí.

Od podzimu začali šetřit na 14denním svazu odpadu, aniž by těm, kterým tím udělali

problémy, nabídli nějakou alternativu nebo kompenzaci. Za ušetřené peníze objednali Strategii nakládání s odpady za 100 tis. Kč, přestože mají úřad se 123 úředníky a 2 místostarostky, z nichž jedna je odborníci na životní prostředí a odpady, jak sama říká.

Dvakrát omezili počet spojů MHD, takže ti, co dojíždějí do práce, k lékaři, na úřady nebo na hřbitov, mají smůlu. Jako důvod nejdříve nesmyslně uvedli omezení pohybu po městě v důsledku koronaviru, aby posléze mluvčí města přiznal, že je potřeba šetřit a udržet plánovanou ztrátu. Pokud se ale podíváte do Registru smluv, tak zjistíte, že po urbanistické studii Farských humen za 57852 Kč z roku 2019 se našlo dalších 121 tis. Kč na objednávku

projektu revitalizace parku Farská humna pro architektku krajinářku, a to bez výběrového řízení. K tomu ještě každému z architektů přidají 490 tis. Kč, které město zaplatí za konzultační a poradenskou činnost v letošním roce.

Rozpočet města se po letech růstu propadá, takže se musí šetřit nebo zvýšit zadlužení. Koalice ŽŽM, KDU-ČSL, ANO a ODS dělá obojí. Dluh letos zvýšila o úvěr 40 mil. Kč a ušetřila statisíce na službách pro obyvatele města, aby zaplatila zbytné architektky a strategie, které by si mohla, pokud by chtěla, udělat sama. Pokud jsou takto nastavené jejich priority, tak se obyvatelé města s velkou pravděpodobností dočkají dalšího omezování veřejných služeb nebo jejich zdražování.

Žádost vydavatel o uveřejnění doplňující informace

Vážení čtenáři Žďárského zpravodaje, na základě žádosti zastupitele Jana Havlíka (Změna 2018) je vydavatel povinen uveřejnit doplňující informaci, jelikož pan Havlík má za

to (dle § 11a, odst. 1, písmeno c), Zákona č. 46/2000 Sb.), že mu Žďárský zpravodaj jako obecní periodikum neposkytl přiměřený prostor sdělení. Pro úplnost sdělení doplňujeme

odpověď starosty Martina Mrkose zastupiteli Janu Havlíkovi s odůvodněním postupu vydavatele.

(red)

Žádost vydavatel o zveřejnění níže uvedené doplňující informace

V posledních měsících jsme svědky nevyváženosti a zadržování zveřejnění příspěvků opozičních zastupitelů v rubrice Slova zastupitelů. Tuto skutečnost lze doložit počtem zveřejněných příspěvků za prvních 5 měsíců roku 2021, kdy opozičním zastupitelům bylo otištěno 7 příspěvků, zatímco koalici zastupitelům bylo zveřejněno 12 příspěvků. Vedle této nevyváženosti se stále častěji a opakovaně stává, že příspěvky opozičních zastupitelů jsou odkládány a otištěny s měsíčním zpožděním. Vzhledem k tomu, že v únorovém vydání Zpravodaje se našel prostor pro 4 příspěvky koalici zastupitelů a pouze 1 příspěvek opozice, podobně tak v dubnovém vydání, kde poměr koalici ku opozici příspěvkům je 3 ku 2 a v květnovém vydání pak 2 ku 1, nemůže být důvodem nedostatek prostoru pro tisk, ne-

boť pro koalici příspěvky se prostor vždy najde. Z výše uvedeného vyplývá, že vydavatel neposkytuje opozičním zastupitelům Změny 2018 přiměřený prostor podle § 11a odst. 1 písm. c) tiskového zákona.

Řádně a včas zasláný příspěvek opozičního zastupitele Mgr. Brychty pro dubnový Zpravodaj zveřejněný nebyl, aby byl otištěn až v květnu. Příspěvek zastupitele Havlíka zasláný pro květnový Zpravodaj otištěn opět nebyl, přestože byly otištěny 2 příspěvky koalici zastupitelů Zlesáka a Černého. Navíc skutečnost, že včas zasláný příspěvek nebude otištěn, se zastupitel dozví až z výtisku Žďárského zpravodaje, protože chybí jakákoliv komunikace nebo vysvětlení ze strany redaktora nebo redakční rady před vydáním Zpravodaje. Takové jednání je nejenom neslušné, ale je v rozpo-

ru s komunikací, kterou od redaktora a redakční rady zastupitelé očekávají. Z městského Zpravodaje se tak stává neobjektivní prokoalici plátek, kde občané nedostanou vyvážené informace o dění ve městě.

Výše uvedené skutečnosti jsou v rozporu s § 4a zákona č. 46/2000 Sb. zákon o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon).

Žádáme vás o vysvětlení tohoto přístupu a zajištění nápravy, tak aby Zpravodaj plnil zákonem uložené povinnosti výše uvedené.

Ve Žďáře nad Sázavou dne 5. 5. 2021

*Za zastupitele Změny 2018
Ing. Jan Havlík, MPA*

Odpověď na dotaz zastupitele Jana Havlíka ohledně vyváženosti rubriky Slova zastupitelů ve Žďárském zpravodaji

Zásadní otázkou je, co považujeme za vyváženost obecního média. Ta není zákonem přímo stanovena a je tedy otázkou výkladu nebo vlastního pocitu. Nejblíží praxi obecního periodika jsou média veřejné služby, tj. Český rozhlas a Česká televize. Ta při řešení vyváženosti politických stran, například před volbami, používají klíče volebních potenciálů. Tedy poměrné zastoupení politických stran na základě výsledků volebních průzkumů. V rámci obecního periodika jde tento postup aplikovat na výsledky komunálních voleb. V tomto případě, pokud si vezmeme počet mandátů koalice a opozice, tak se dostaneme k poměru 16:11 ve prospěch koalice. Počet příspěvků opozičních a koalici zastupitelů byl za prvních 5 měsíců tohoto roku 12:7 ve prospěch koalice. Při porovnání těchto poměrů lze snadno usoudit, že počty příspěvků pouze kopírují poměr mandátů koalici a opozičních zastupitelů.

Za dobu působení současného šéfredaktora je statistika následující. Od srpna 2019 bylo do rubriky „Slova zastupitelů“ zasláno 61 příspěvků, z toho 31

patřilo opozičním zastupitelům. Pokud tedy vezmeme v potaz poměr posledních 5 měsíců, v předchozím období od srpna/záříového čísla Žďárského zpravodaje (dále jen „zpravodaj“) v roce 2019 docházelo v rámci této rubriky k dlouhodobému zvýhodňování opozice. Pokud považujete za vyvážené, aby byly počty příspěvků koalice a opozice shodné, z dlouhodobého hlediska je toto kritérium naplňováno.

Počty příspěvků jsou ale hlavně odrazem zájmu zastupitelů o tuto rubriku. Pokud tedy počet příspěvků opozice klesá, není vhodné vynucovat vyváženost neotisknutím příspěvku koalice. Nikdy se nestalo, že by zasláný příspěvek nebyl uveřejněn mimo zákonnou lhůtu nebo že by dokonce nebyl uveřejněn vůbec.

Odklad příspěvku je v zásadě způsoben tím, že v rámci sazby zpravodaje již není pro další příspěvek prostor, a tím, že zastupitelé Změny 2018 zaslali zmíněné příspěvky jako poslední, a tudíž jsou první na řadě při krácení této rubriky.

Příspěvek p. Jana Havlíka do květnového čísla byl zaslán resp. doručen do redakce e-mailem dne 14. 4. ve 22. 16.

Poté již žádný ze zastupitelů svůj příspěvek nezaslal, a tudíž se stal příspěvek p. Jana Havlíka prvním na řadě při krácení rubriky. Stejně tak tomu bylo i u příspěvku p. Jaromíra Brychty do dubnového čísla. Ten byl zaslán dne 16. 3. v 19.31 a byl pro toto číslo posledním příspěvkem do rubriky, a tudíž první na řadě při krácení.

Odložení příspěvku z důvodu prostoru ve zpravodaji se samozřejmě netýká pouze zastupitelů Změny 2018, ale i dalších zastupitelů, kteří mohou tuto praxi potvrdit. Příkladem může být text zastupitele p. Vladimíra Novotného, který byl zaslán do říjnového čísla zpravodaje v loňském roce, ale z důvodu nedostatku místa byl otištěn až v listopadu.

Postup šéfredaktora při informovanosti o uveřejnění nebo neuveřejnění článku je shodný jak pro zastupitele, tak pro ostatní přispěvatele do zpravodaje. Pokud ovšem zastupitelé výslovně vyžadují tuto informovanost předběžně, bude snahou šéfredaktora tyto požadavky naplnit.

*Martin Mrkos
Starosta města*

Městská policie

Rozvolňování je znát

Poslední dubnová noc, tedy noc pálení čarodějnic, znamenala velmi náročnou službu. Za prvních šest hodin, tudíž do půlnoci, jsme řešili celkem deset událostí, z čehož některé byly poměrně závažné. Jak napovídá titul ek článku, rozvolňování restrikcí spojených s pandemií koronaviru je opravdu znát. Nejzávažnějším případem byl případ poškození odpadkového koše na pěší zóně a případ extrémně podnapilého muže. Mezi další „běžné záležitosti“ patří několik případů rušení nočního klidu, napadání mezi spolubydlícími, ztráta peněženky, nevydání mobilního telefonu a samozřejmě nemůže chybět i řešení chování nezodpovědné mládeže.

Opilec z Veselské

Z předchozího textu specifikují, že se zmíněný extrémně podnapilý muž pohyboval, však spíše potácel, po Veselské ulici. Oznamovatel případu měl zřejmě vážnou obavu o jeho zdraví. Hrozilo totiž, že mužovo silné vravování a viditelná nekoordinovanost pohybu způsobí pád do blízkého výkopu. „Nešťastníkem“, kterého jsme zde našli, byl mladík z Nového Veselí, kterému bylo před pár měsíci teprve 18 roků. Mladík měl několik zranění na hlavě, které si pravděpodobně způsobil opakovanými pády na zem. Vzhledem k jeho stavu tzv. „na plech“ se nebylo čemu divit. Marně jsme zjišťovali, kde se zde sám vzal, protože nikde neměl žádného kamaráda. V tomto i obdobných případech následuje okamžitý výjezd ZZS. Aby byla zaručena bezpečnost zdravotníků, tak kolegové rozhodli i o doprovodu jedním ze strážníků až na samotný urgent do novoměstské nemocnice. Ani raději nedomýšlím, kdyby nebylo vímavého občana, jak mohl mladík dopadnout po pádu do výkopu. Kdy a v jakém stavu by byl nalezen. V tomto případě vše nakonec dopadlo dobře. S mladíkem se samozřejmě ještě potkáme, a to při dalším dořešení události u nás na služebně.

Mládež v úvozu

V poslední době se stále více setkáváme s rozličnými aktivitami mládeže, a to nejen ve středu města. Mezi místa, která při občůzkové činnosti v rizikových dnech, tedy o víkendech, kontrolujeme intenzivněji, patří i úvoz směřující od studánky na Klafárku k Mamlasovi. Zde naší pozornosti v noci „na čarodějnice“ neunikla skupinka čtyř mládežníků. Ti zde pod rouškou tmy intenzivně komunikovali a při tom došlo i ke značnému znečištění veřejného prostranství. Hlídka jim musela důrazně vysvětlit, že PET lahve, papírové kapesníky a jiné odpadky na zem nepaří. Tři ze čtyř účastníků stálo toto vysvětlení samozřejmý úklid a 200 korun. Dovolím si konstatovat, že vzhledem ke spodní hranici pokuty se jedná spíše o cílenou prevenci. Musíme doufat a věřit tomu, že se mladíci poučili.

Martin Kunc – vedoucí městské policie

Navýšení kapacity a novinky ze ZUŠ F. Drdly

Letošní školní rok probíhal i na naší umělecké škole poněkud jinak, než bývalo zvykem. Prezenční výuku po většinu roku nahradila distanční výuka, a to ve všech uměleckých oborech. A tak se zaměstnanci ZUŠ místo plánování koncertů, vernisáží, přehlídek a dalších vystoupení pustili v opuštěné školní budově do mnoha inovací.

Na prvním místě musíme zmínit především úspěšné navýšení kapacity školy ze současných 750 na 900 žáků od školního roku 2021/22! Vedení města Žďaru nad Sázavou spolu s ředitelkou školy podalo žádost na MŠMT, která byla úspěšně schválena. Po mnoha letech, spíše desetiletích, kdy Kraj Vysočina nepovoloval zvyšování počtu žáků ZUŠ v regionu, bude moci větší procento talentovaných dětí projít základním uměleckým vzděláváním v našem městě.

Navýšení kapacity se týká všech oborů, nejvíce ale oboru výtvarného, kde vedle klasického výtvarného vzdělávání pro žáky od 5 let nabízíme žhavou novinku pro děti od 10 let, a to multimediální zaměření ve výtvarném oboru. Přijímací pohovory do všech uměleckých oborů se budou konat 25. května a 3. června. Zájemci o studium se na nás ale mohou obracet i mimo tyto termíny.

Stáří přijímané s pokorou je dar

Žďárský Seniorpenzion je zařízení, ve kterém žijí lidé s různými druhy demence. To znamená, že tito lidé nejsou schopni samostatného života, zapomínají, potřebují zorientovat v čase a prostoru, potřebují pomoc a poradit se základními úkony sebeobsluhy.

Seniorpenzion je poměrně malé zařízení. Útulně zařízené pokoje svým obyvatelům nahrazují přirozené domácí prostředí. Kromě základních úkonů péče, zajištění stravy, pitného režimu, hygieny, péči o pokožku atp., se snažíme našim obyvatelům poskytnout pocit bezpečí a jistoty, mít naši podporu a pomoc vždy v případě potřeby. Pro příjemnější volných chvil jim nabízíme kulturní a pohybové aktivity, mohou využívat účelně zařízené společenské místnosti a společné prostory k procházkám a setkávání.

Ale to, co není v našich silách jim dát, je přítomnost jejich nejbližších. Velice si vážíme všech rodin, které udržují vazby se svými příbuznými, pravidelně je navštěvují a vždy je potěší úsměvem, pohlazením, kytičkou, dobrotou...

Pro některé rodinné příslušníky, a zvláště pro ty, kteří se ve svém životě dosud nesetkali s demencí u svých blízkých, je velmi těžké přijmout proměny vzhledu, změny v psychice a mentálních schopnostech svých rodičů a prarodičů, které vzniknou vlivem onemocnění. Je pro ně bolestné smířit se s tím, že jejich tatínek či maminka již nejsou ti moudří a schopní, kteří doved-

Nové vybavení a rekonstrukce učeben

Dalším důležitým inovativním počinem se stalo dovybavení celé školy počítači s multimediálním příslušenstvím, které škola hradila jak ze svých prostředků, z projektu Šablony II. i z příspěvku Sdružení rodičů při ZUŠ Františka Drdly. Od 1. září tak učitelé budou moci využívat ve svých hodinách elektronické třídní knihy. Ke zrychlení internetu přispělo také připojení školy k optickému kabelu.

Zaměstnanci školy dokončili rekonstrukci multifunkční učebny pro taneční obor, sborový zpěv a souborovou hru, kde jsme řešili hlavně nevyhovující akustiku. Také výtvarný obor se pustil do „rekonstrukce desetiletí“ svých učeben tak, aby lépe vyhovovaly současným i budoucím potřebám především s ohledem na plánované multimediální zaměření oboru. Nový kabát získala také sborovna a v nejbližší době je plánovaná modernizace učebny pro literárně-dramatický obor.

Po všech vylepšeních si učitelé přejí co nejdříve započít plnohodnotné výuky i v kolektivní a hromadné výuce. Snad se epidemiologická situace zlepší natolik, že alespoň v červnu se budeme na chodbách žďárské umělecké školy osobně potkávat se všemi zapsanými žáky!

Dana Foralová
ředitelka ZUŠ Františka Drdly

li poradit a utěšit, ale že jsou to ti, kteří podporu a pomoc potřebují. Máme úctu k rodinám, které navzdory tomu všemu, dovedou vidět vnitřní krásu svých rodičů a prarodičů, navštěvují je a projevují jim svoji lásku a úctu.

Často slyšíme otázku od rodinných příslušníků, co bychom té naší mamince (tatínkovi) měli přinést, koupit? Ale právě to nejdražší se nedá penězi zaplatit. Pro „staroušky“ je nejvzácnějším darem čas jejich dětí a vnoučat. Chvilky, které se svými rodiči a prarodiči strávíte, nejsou ničím nahraditelné. I když vaši milí už třeba nejsou schopni žádné souvislé věty, vaši přítomnost a vaše slova velmi dobře vnímají a jsou pro ně velkým přínosem. Přáli bychom vám vidět výraz obličeje a zářící oči „staroušků“ po návštěvě jejich blízkých.

Velice děkujeme všem rodinám, které překonávají ostych a strach a nepříjemné pocity před návštěvou, obohacují rodiče svými návštěvami a snaží se jim vrátit bezpodmínečnou lásku, s kterou o ně pečovali, když oni byli malí.

Každý by si měl uvědomit, že fenomény dnešní doby – úspěch, mládí, kráska, jsou pomíjivé a stáří čeká na většinu z nás.

Budme svým chováním příkladem pro mladou generaci, šířme lásku a lidskost v dnešní době zaměřené na výkon a zisk. Vždyť i my bychom si jistě přáli nezůstat jednou v domově důchodců zapomenutými.

S úctou a s díky
zaměstnanci domova se zvláštní režimem

Léto na žďárském zámku bude patřit dětským prohlídkám, koncertům, divadlu i letnímu kinu

Také se nemůžete po covidové přestávce nabažit pocitu, že konečně můžete na koncert, do kina, do muzea nebo na prohlídku zámku? Letní kulturní program na zámku ve Žďaru nad Sázavou rozhodně opět vzbudí vaše kulturní já.

Letní dětské prohlídky

Tentokrát se během prázdninových prohlídek ponoříme do pestrého světa architektury a geometrických tvarů. Zabloudíme do známých i skrytých míst v zámekském areálu, který si děti samy z obří stavebnice postaví. Program je vhodný pro děti od 4 let a bude probíhat od 2. července každé letní pondělí, středu a pátek od 10.00 do 11.30. Nezapomeňte si zarezervovat místo na e-mailu sobotkova@zamekzdar.cz.

Hudební večery na terase

Letní pátek, výhled na Zelenou horu, ve sklenice dobré víno nebo pivo a k tomu pohodová hudba, o kterou se postarají kapely z našeho regionu. Všechny termíny hudebních páteků najdete na www.zamekzdar.cz.

Letní kina

Po čtyři prázdninové čtvrtky se na Pivovarském nádvoří sejdeme u kvalitního večerního filmu. Nečekejte však třaskavé letní

české komedie. Zvolili jsme oceňované filmy, které vás zavedou do velkých evropských metropolí a alespoň částečně vám tak vynahradí omezení v cestování.

Kultura pod hvězdami

Na začátku července rozezní koncertní verze úspěšných muzikálů pod širým nebem také Pivovarské nádvoří. Těšit se můžete na Tři mušketýry (2. července / Marian Vojtko, Linda Finková a další), Procházka slavnými muzikály (3. července / Petra Králová, Radovan Král), Čas růží (3. července / Sagvan Tofi, Ivana Jirešová a další), Dracula (4. července / Daniel Hůlka, Tomáš Trapl a další). Vstupenky můžete koupit už nyní na www.kulturapodhvězdami.cz.

KoresponDance

Festival současného tance, pohybového divadla a nového cirkusu KoresponDance proběhne v tradičním termínu od 16. do 18. července. Rozhodně si nenechte ujít novou open-air show Oqda (v arabštině „Uzel“) od Etta Ermini Dance Theatre, která propojuje novocirkusovou akrobacii a pouliční taneční styly v dojemném zkoumání kulturních rozdílů. Více informací o programu najdete na www.korespondance.cz.

Etta Ermini Dance Theatre Foto: Zámek Žďár

Co připravujeme na srpen?

Srpen bude už potřetí patřit open air koncertům velkých jmen české hudby: Chinaski (4. srpna, vstupenky na www.ticketlive.cz), Čechomor (12. srpna, vstupenky na www.cechomor.cz), Anna K. (27. srpna, vstupenky na www.ticketlive.cz). Milovníky vážné hudby zveme již potřetí na Mezinárodní mistrovské houslové kurzy Bohuslava Matouška a Jakuba Janka, během kterých můžete navštívit řadu koncertů a seminářů.

Zámek Žďár

Koruna Vysočiny získala ocenění za Putování po sochách Michala Olšiaka

Koruna Vysočiny je destinační společnost, která se stará o cestovní ruch na Žďársku už od roku 2015. Za svoji práci nedávno dostala prestižní ocenění v soutěži Velká cena cestovního ruchu. Co si pro turisty i místní chystáme na letošní sezónu?

Přestože cestovní ruch zažívá těžké období, neznamená to, že aktivity Koruny Vysočiny usnuly. Naopak. Loňský rok jsme využili pro utužování vztahů s podnikateli v cestovním ruchu a k tvorbě i realizaci nových nápadů, co nabídnout turistům v naší destinaci.

Imnozí místní si loni v létě vyzkoušeli Putování po sochách Michala Olšiaka. Podle mapky soch lidé cestovali po Vysočině a sbírali razítka ze zajímavých míst. A právě za tuto aktivitu jsme spolu s dalšími destinacemi dostali od odborné poroty Velkou cenu cestovního ruchu. Tato soutěž už více než 10 let zviditelňuje výjimečné počiny v oblasti cestovního ruchu a upozorňuje na atraktivní novinky. Moc si jí vážíme a doufáme, že ti z vás, kteří si putování vyzkoušeli, s porotou souhlasí.

Jaké jsou novinky na letošní léto?

Na nadcházející sezónu jsme připravili hned dva další tipy na putování po naší krásné Vysočině. Prvním tipem je Instagramová stezka. Ta je jako dělaná pro nadšence do

vymazlených fotek na sociální síti. Vyberte si jednu ze 4 tras a vydejte se na lov těch nejlepších záběrů.

Trochu tradičnější je pak putování Po stopách dávných sklářů. Sklářství má totiž ve Žďárských vrších mnohasetletou historii a na několika místech i dnes najdete jeho odkazy. Vyberte si některou z cyklistických tras a užijte si krásy přírody, kterou sami dávní skláři putovali.

Pro další tipy na výlety v Koruně Vysočiny navštivte web www.korunavysociny.cz nebo nás sledujte na Facebooku a Instagramu.

Koruna Vysočiny

Výhledka Hrabčící stolek je součástí Instagramové stezky

Foto: Michaela Pardubická

Virtuální cesta do Japonska a zpět

Do sportovní výzvy Mise Tokio, kterou pro žáky během distanční výuky uspořádali učitelé tělesné výchovy na Základní škole Palachova, se zapojilo velké množství nadšených účastníků. Nebyli to jen žáci a učitelé, ale i rodiče a příbuzní nadšených sportovců. Jezdili na kole, na kolečkových bruslích, běhali a chodili a své výkony pravidelně zapisovali do sdílené tabulky.

Cílem bylo zdolat pomyslnou trasu ze Žďáru do Tokia, tedy 12417 km. A podařilo se, dokonce v rekordním čase. Jaká byla motivace k cestě do Tokia? Co účastníkům akce přinesla? Bavilo je to? Neaktivnější sportovci vyjádřili své pocity:

1. Proč jsem se rozhodl/a aktivně zapojit do sportovní výzvy Mise Tokio?

Hanka: „Chybí mi tělocvik a připadlo mi to jako dobrá myšlenka zapojit se.“

Martička: „Protože mám ráda pohyb, ráda sportuji a taky mě baví soutěžit.“

Bára: „Jsem soutěživý člověk a mám ráda výzvy.“

Paní učitelka Zlata: „Každý týden jsem chodila před covidem pravidelně 2x týdně cvičit, mám moc ráda turistiku, plavání, lyžování. To všechno mi moc chybí, proto jsem se ráda zapojila do této výzvy.“

2. Jak jsem se zapojil/a?

Lukáš: „Jeli jsme na kole od nás na Pilák a zpět. Jezdili jsme na kole v okolí Ostrova. Byli jsme na výšlapu na Žákové hoře. Chodíme na procházky s naším psem Maxem.“

Zdeněk: „Jízdou na kole, na bruslích a na kolo-běžce, běháním a chůzí.“

Bezpečná škola pro naše žáky

Slovo prevence lze přeložit jako soustavu opatření, která mají za cíl předcházet negativním zážitkům a podívat se na problém zejména z hlediska zdraví jedince. U nás na Obchodce bereme prevenci nežádoucích patologických jevů zodpovědně. Ukazujeme žákům i jiný pohled na život, organizujeme besedy s odborníky z praxe, snažíme se poukázat na problémy, které mohou nastat v budoucích partnerských a rodinných vztazích.

V rámci preventivních aktivit nabízíme žákům i jiné zážitky, jako jsou zejména sportovní a adaptační kurzy. Vnímáme je jako nezbytné pro eliminaci rizik nežádoucích jevů v třídním kolektivu. Žáci se lépe poznají, poznají i osobu svého třídního učitele a tím se vytvoří důvěrnější prostředí. Důvěra a empatie je důležitou součástí naší práce, která může zároveň napomoci v řešení budoucích krizových situací.

Velký důraz klademe na téma nebezpečí na internetu. Tuto oblast chápeme jako vysoké riziko pro dnešní mládež, a proto v rámci pre-

David: „Chodil jsem na procházky s pejskem a jezdili jsme na kole.“

Gábina: „Nejčastěji během, jízdou na kole či na rotopedu.“

3. Jaké byly moje pocity během plnění sportovních výkonů?

Miša: „Výtečné. Zlepšuji si fyziku a baví mě to.“

Nikolka: „Měla jsem radost, že jsem dala nový rekord v nožičkách a naučila jsem se nový fotbalový trik – zeměkouli.“

Maminka Jarmila: „My máme rádi se synem pohyb a rádi chodíme na výlety a procházky a rádi jezdíme na kolech, Dan pak i na koloběžce nebo bruslích a taky je dost často na školním hřišti s balonem, kde toho hodně naběhá. Nachodíme a naježdíme i bez výzvy spoustu kilometrů. Pocit máme dobrý už jen z toho, že nesedíme doma, ale jsme na čerstvém vzduchu - něco uvidíme a zažijeme. Máme radost z pohybu.“

Hanka: „Při výletech na kole jsem byla ráda za příjemná dopoledne s rodinou a při jízdě na bruslích jsem si užila spoustu legrace.“

4. Nejsilnější zážitek během covidového sportování:

Zdeněk: „Výlet k Mamutovi a zdolání kopce od Šlakhamru.“

Martička: „Nejvíce mě bavilo ježdění na kole s ostatními dětmi při tréninku, běžky s rodiči, běhání s mamkou.“

Lukáš: „Když brácha zabrzdl přední brzdou a přeletěl přes řidítka.“

Miša: „Dostala jsem nové kolo, starému jsem tak nějak odrostla během covidové doby a měla jsem z něj největší radost.“

vence na naší škole již řadu let zajišťujeme besedy a pořady s odborníky, kteří našim žákům vysvětlují a na konkrétních případech z praxe ukazují následky těchto škodlivých vlivů. V letošním školním roce se nám ještě před uzavřením škol podařilo v Kině Vysočina zajistit vysílání dokumentu V síti, který poukazuje na zneužívání dívek na internetu. Po zhlédnutí filmu proběhla v rámci tříd vzájemná diskuse, která je neméně důležitá pro vyjádření a sdílení pocitů z viděného dokumentu.

Náštrahy internetu nejsou jediným nebezpečím, které se u nás na škole snažíme žákům přiblížit. Budoucí řidiči navštěvují pořad s odborníky na téma Nehodou to začíná. Jedná se o celorepublikový projekt zaměřený na bezpečnost silničního provozu a nebezpečí v komunikacích. Dobrou spolupráci máme i s Městskou policií, která našim žákům přibližuje mimo jiné téma nevhodného chování a jeho následků v obcích. Z dalších velice zajímavých aktivit zaměřených na prevenci můžeme zmínit například divadelní představení ze života mladých lidí, kde mohli

5. Budu sledovat Olympijské hry v Tokiu? Kterou disciplínu?

David: „Ano. Fotbal a možná taky basketbal.“

Maminka Jarmila: „OH sledovat budeme, pokud nám to dovolí čas a vhodný časový rozvrh her. Syn Daniel by rád koukal na fotbal, golf nebo skoky do vody, já bych sledovala ráda jezdeckví.“

Bára: „Určitě: Hlavně ženský fotbal!“

Martička: „Nejvíce budu sledovat atletické disciplíny.“

Nikolka: „Ano, když bude čas. Rozhodně si ale raději zajdu zasportovat sama.“

6. Vlastní postřehy z výzvy:

Hanka: „Bylo to velmi zábavné a bylo zajímavé sledovat, kolik dětí v naší škole sportuje.“

Martička: „Líbil se mi nápad učitelů, jak nás rozhybat.“

David: „Líbily se mi tabulky s výkony, byly pěkně přehledné.“

Miša: „Díky výzvě jsem začala zvyšovat počty km na kole, jen by mohlo být lepší počasí.“

Takže do Tokia dorazili všichni účastníci ve zdraví. Sportovní výzva ovšem není u konce, Mise pokračuje. Cesta zpět, domů, vede opačným směrem než původní trasa přes Asii. Směřuje přes Severní Ameriku a je delší, měří 19450 km. Zpestří ji zábavné a vzdělávací aktivity, např. úkol pořídit fotografie s címkoli, co symbolizuje Japonsko nebo olympijské hry. A účast nadšených dětských i dospělých sportovců je opět veliká.

Stihne se návrat do konce školního roku?

Martina Růžicková
ZŠ Palachova

na jeho konci sami žáci změnit moment daného problému tak, aby závěr představení skončil šťastně a nestala se životní tragédie.

Další téma, kterému se věnujeme v rámci besed s odborníky a které je velmi ožehavé i v dnešní nelehké koronavirové době, je téma domácího násilí. Domácí násilí není pouze fyzické, jak si mnozí představují, ale má i mnoho dalších podob. Vedeme se žáky diskuse, nasloucháme jim a snažíme se být otevření jejich problémům. Organizujeme projektové dny a workshopy. Víme, že žáci velmi dobře přijímají informace od odborníků, zejména jsou-li doplněny o příběhy z praxe.

Naše škola zajišťuje i mnoho jiných zajímavých aktivit, díky kterým se žáci mohou vyvarovat dalších nebezpečných a nevhodných patologických jevů a jednání. Cílem a snahou je vytvořit bezpečnou školu, ve které se všichni budou cítit příjemně a v bezpečí. To je náš hlavní cíl!

Soňa Jelínková
Střední škola obchodní a služeb SČMSD

Virtuální studie městské zástavby vytvořené s využitím BIM dat

Letošní maturitní projekty vznikají převážně v prostředí konzultací na dálku. I přes tuto ztíženou situaci jsme se pustili i do rozsáhlejších témat, která se snažíme spojit s nejnovějším software vybavením. Velkou pomocí v této oblasti je především multilicenční politika odborného software a cloudových služeb dostupných našim studentům pro domácí práci.

Již delší dobu jsme přemýšleli o využití virtuální reality ve spojení s BIM a GIS daty ne pouze v rozsahu jedné stavby, ale celé složitější studie městské zástavby. Hlavním cílem projektu bylo především zmapovat možnosti technologií, které jsou k dispozici v prostředí školy, a otestovat nové optimalizační postupy pro virtuální realitu dostupné z vývojových dílen Autodesku v letošním roce.

BIM, PLM a GIS data jsou využívána na VOŠ a SPŠ ve Žďáře nad Sázavou napříč studijními obory, ať již se jedná o návrh staveb a technického zařízení budov, projekty síťových infrastruktur, nebo o detailní integraci IoT technologií. Pěknou studii připravil Josef Balvín v rámci svého maturitního projektu věnovaného problematice využití digitálních prototypů v technických projektech. Z úvodní představy

o jednodušším experimentálním projektu nakonec vznikla rozsáhlejší ukázková studie městské zástavby vystavěné primárně v podobě BIM dat.

Volnost pohybu ve virtuální realitě poskytuje výborné podmínky pro prezentaci projektu

Josef Balvín postupně vytvořil detailní model ulice s několika stavbami. Připravená 3D data byla integrována s VR prostředím pro interaktivní zobrazovače HTC Vive Pro, které využíváme pro prezentaci projektů. Tyto postupy nám poskytují

možnost neomezené spolupráce mezi jednotlivými 3D formáty dat pocházející z různých zdrojů, ať již se jedná o primárně vytvářená CAx data, nebo o dodavatelský obsah. Vznikla tak velmi pěkná ukázka nasazení nejmodernějších zobrazovacích technologií v řešení rozsáhlejších projektů vystavěných na BIM datech. Více z ukázek projektů najdete na www.spsr.cz a na školním Facebooku.

Petr Fořt
VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou

Virtuální studie městské zástavby

Foto: VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou

K učení jen počítač nestačí

Školní rok na ZŠ Švermova se blíží ke svému konci, a proto bychom se chtěli ohlédnout za jeho průběhem. Tak jako všechny ostatní školské organizace, musela i naše základní škola během pandemie nastavit nový způsob výuky a všech ostatních aktivit.

Jak náročný to byl rok, to ví nejlépe naši učitelé, kteří nesou největší zásluhy na úspěšně zvládnutém období přechodu z prezenční výuky do on-line prostředí. Během velmi krátké doby se museli naučit mnohem více pracovat s počítačovou technikou, zvládnout nové programy a hlavně připravovat obsah výuky v nové, zcela odlišné podobě pro své žáky. Nemalý dík patří také žákům a jejich rodičům a rodinám, kteří se na novou formu výuky museli adaptovat a kteří zvládli tento úkol výborně.

Přestože je výuka prostřednictvím počítačů připravována co nejlépe a řádně probíhá podle nastavených plánů, není zde bohužel prostor na další formy vzdělávání. Děti nemohou nic nového fyzicky objevovat, tvořit a ztrácejí tak kontakt se skutečným světem. Z těchto důvodů učitelé hledali pro děti nové možnosti aktivit formou inspirace, témat, podnětů, jak mít

možnost něco kolem sebe změnit, zapojit se každý sám za sebe. Chtěli, aby žáci na chvíli odložili učebnice, a proto jim zadávali i takové úkoly, které je neposlaly zpátky před obrazovku, ale třeba do kuchyně, do dílny, do knihovny rodičů nebo do lesa a okolní přírody.

Na škole se podařilo během školního roku zorganizovat několik akcí. Kromě různých soutěží pro zvědavé žáky (Matematická olympiáda, Matematický Klokán) to byla virtuální výstava výtvarných prací žáků, tradiční ABECEDA PENĚZ, projekt České společnosti, kde předkládáme žákům užitečné informace o tom, odkud se peníze berou a jak s nimi nakládat, dozví se, co je to rozpočet, řeší modelové situace z rodinného života i podnikání.

V měsíci dubnu v rámci Dne země se škola pravidelně zapojovala do projektu Čistá Vysočina a do vzdělávacího programu TONDA OBAL společnosti EKO – KOM. V letošním školním roce se podařilo zorganizovat on-line besedy pro žáky od 2., 3., 4. a 6. ročníku. Tonda Obal je maskot dětského webu, který se věnuje třídění odpadu a jeho recyklaci. Během vyučovacích hodin se žáci poutavou formou seznámili s tím, jak a proč třídit odpad, jak ho dále využívat a co praktického se z odpadu vy-

rábí. Žáci si tak virtuální cestou prohlédli třídičku a spalovnu odpadů nebo například plastový granulát, který slouží jako náplň polštářů a příkrývek. K velkému překvapení se také dozvěděli, že například mikina, kterou mají na sobě, je vyrobena z recyklátu. Kluci byli nadšení informací, že se dá z krabic od mléka dokonce postavit i dům.

Všichni došli k závěru, že třídit odpad má smysl!

Jenže besedy vedly žáky ještě o krok dál. Po on-line hodině všichni odcházeli s myšlenkou, že nejlepší odpad je ten, který se vůbec nevytvoří! Lektori nabídli žákům konkrétní aktivity a návody, jak předcházet vytváření odpadu. Ukázali, co je v našich silách a proč je důležité dělat správné věci. Besedy se staly malou výzvou, možností žákům ukázat, že lze něco udělat na své osobní úrovni, ve své domácnosti a nejbližším okolí. Něco, co je vidět, co přispívá k čistšímu životnímu prostředí a co není těžké zvládnout.

Domníváme se, že i tímto způsobem byla podpořena výzva Za Vysočinu krásnější!

Hana Bořilová
ZŠ Švermova 4

PKS | holding

**FIRMÁM NABÍZÍME
ZÁVODNÍ STRAVOVÁNÍ**

POCHUTNEJTE SI S NÁMI

ZAVOLEJTE NÁM: 606 086 247

HUDEBNÍ FESTIVALY HROŠENÍ

na pláži rybníku Řeka v kempu Moře, Krucemburk
TŘETÍ A ČTVRTÝ VÍKEND V ČERVENCI
16-17.7. + 23-24.7. 2021

Pavlaína Jíšová + BABABAND KAMELOT
CHRPÁ Chrudim MILKEATERS Wild West
Jaroslav SAMSON Lenk ŽALMAN a spol.
OMIŠBAND Eva BLONDÝNA Suková Hřích
Luboš Javůrek a spol. Epydemye MAZZEC
Horizont ISARA VODÁCI Žofie Kabelková
Faux Pase Fonet Early Times Acoustic Irish
Fukanec JUDr. Ivo Jahelka JAUVAJS Apalucha
Vojta "Kidák" Tomáško Mc Millan's Brothers

Předprodej i za benefity od zaměstnavatelů!

vstupné, harmonogram, e-shop
a další info na www.hroseni.cz

PARTNEREM OBČERSTVENÍ I TOMBOLY - JACK DANIELS

Domovským partnerem a spoluorganizátorem je SDH a Městys Krucemburk

Kariéra pro lepší klima. Každý den.

Obsluha výrobní linky

Náplň práce:

- obsluha strojů výrobní linky
- kvalitativní třídění materiálu pro výrobu
- zodpovědnost za chod svěřeného úseku

Požadujeme:

- odpovědnost, spolehlivost, samostatnost
- práce ve vícesměnném provozu
- ochota učit se novým věcem

Nabízíme:

- 5 týdnů dovolené
- roční bonusy
- příspěvek na penzijní připojištění
- cafeterie
- příspěvek na dopravu
- stravenky

Řidič VZV

Náplň práce:

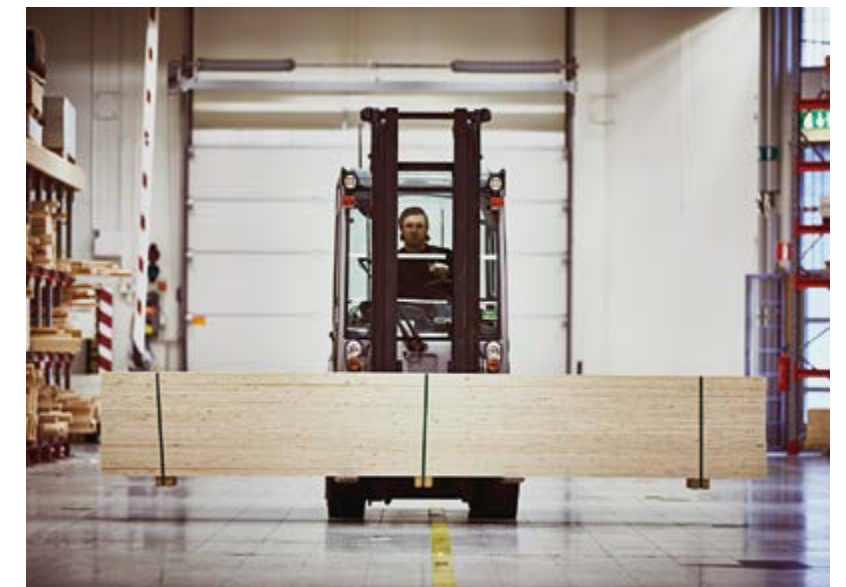
- navážení a vyvážení materiálů z výroby
- skladování materiálů
- nakládka kamionů

Požadujeme:

- osvědčení řidič motorových vozíků W2, případně W1
- práce ve vícesměnném provozu
- odpovědnost, spolehlivost, samostatnost
- ochota učit se novým věcem

Nabízíme:

- 5 týdnů dovolené
- roční bonusy
- příspěvek na penzijní připojištění
- cafeterie
- příspěvek na dopravu
- stravenky

Připojte se k nám ještě dnes!

Kontakt: eva.chroma@storaenso.com, tel.: 720 743 222

Navštivte stránky: www.storaenso.com/cs-cz/careers

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Dr.Max⁺ Lékárna

**Lékárna Dr.Max v Kauflandu
ve Žďáře nad Sázavou byla
trvale uzavřena.**

Těšíme se na vás v našich okolních lékárnách:

Horní 2233/6 (Albert)

Rozšířili jsme otevírací dobu

Pondělí–Pátek 7.30–18.00

Sobota–Neděle 8.00–16.00

**náměstí
Republiky 151/21**

Pondělí–Pátek 7.00–17.30

Sobota–Neděle zavřeno

market Qanto®
 Žďár nad Sázavou
 Vejmluvova 377/1
 Brodská 1826
 Po-Pá 6:30 - 18:00
 Sobota 6:30 - 11:30
 Neděle 7:30 - 11:30

nakup na gril...
 Akce platná po celý červen.

Makrela
 nekuchaná
 cena za 1kg

79⁹⁹

v prodeji pouze balení 25kg

Pe-Po briquets
 z dřevěného uhlí
 2,5kg

59⁹⁹

De Gusto 1,5l
 bílé, červené

14⁹⁹

1l = 9,99 Kč

**Osobní bankéř
 Žďár nad
 Sázavou**

Držím ti místo, kolego!

Zahajte svoji kariéru ve světě bankovníctví

- Učte se v týmu špičkových odborníků.
- Dělejte práci, která má smysl.
- Ovlivňujte procesy a sledujte reálné výsledky.
- Rozšiřujte své zkušenosti v rámci banky a postupujte v kariéře.

Najděte si práci, která Vás bude bavit,
 na www.moneta.cz/kariera
 nebo nám napište na kariera@moneta.cz.

Nejlepší čas je teď

Zaostřeno na Žďár 2021

VI. - VII. Zaostřeno na návrat kultury (zasílejte do 16. července 2021)

Na červen a červenec jsme pro vás vypsali téma Zaostřeno na návrat kultury. Fotografie na soutěžní téma zasílejte do 16. července 2021 na e-mailovou adresu zaostrenona@zdarns.cz. Do předmětu e-mailu uveďte Zaostřeno na Žďár 2021. V e-mailu uveďte i celé jméno autora zaslané fotografie, adresu a telefonní kontakt. Více informací, fotografická témata na celý rok a pravidla soutěže naleznete na webových stránkách města www.zdarns.cz. V případě potřeby zasílejte své dotazy na e-mail: zaostrenona@zdarns.cz.

Vyhodnocení!

V. Zaostřeno na městskou zeleň

V květnu 2021 bylo do soutěže zasláno 10 fotografií s tematikou Zaostřeno na městskou zeleň. Vítězem květnového kola fotografické soutěže se stal Zdeněk Smejkal. Gratulujeme! Autor vítězné fotografie byl odměněn dvěma poukázkami do Kina Vysočina.

Vaše redakce Žďárského zpravodaje

INZERUJTE
 ve Žďárském zpravodaji.

Přinášíme vám nový formát inzerce na 1/8 strany o rozměrech 88 x 64 milimetrů.

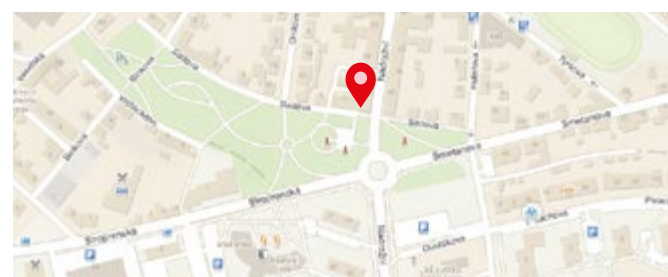
Pro firmy a podnikatele ze Žďárka jsme nastavili nižší cenu a také možnost slevy až 30 %.

Ceník inzerce a další informace naleznete na webu města nebo pod QR kódem.

**SPORT
 OUTLET**

NOVĚ OTEVŘENO
 Nádražní 33, Žďár n. S.

**-30%
 SLEVA**
 na druhý levnější produkt *

**BUNDY
 OBUV**

* sleva z outletové ceny, detailní informace na pokladně

**WORK
 SHOP
 DAYS**

A C T I V E M

Vážení rodiče,
 od pondělí 17. května otevíráme pro Vaše děti nabídku workshopů. Vybírat můžete ze sportovních a tanečních aktivit, výtvarné činnosti nebo workshopu péče o koně. Nabídka na jednotlivé dny je uvedena na stránkách www.activezdar.cz a přihlašovat se můžete zasláním sms na tel. číslo 731 674 621. Vzhledem k trvajícím omezením budou veškeré aktivity probíhat venku, místo konání Vám bude upřesněno v sms potvrzující Vaši rezervaci místa. Vstupné 20 Kč, (keramika 50 Kč) bude vybíráno na místě v den konání workshopu. Každé dítě doloží čestné prohlášení podepsané rodičem, že ve škole absolvoval nejdéle před 72 hodinami test na covid s negativním výsledkem.

www.activezdar.cz

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

KULTURNÍ PROGRAM

Změna programu vyhrazena.

DĚTEM

pátek 4. června, 8.30-11.30

Den dětí (RCS)

DUCHOVNÍ AKCE

středa 16. června, 20.00-22.00

Nikodémova noc (BNPM)

KULTURNÍ AKCE

sobota 26. června, 8.00-11.30

Žďárský farmářský trh (NR)

KONCERTY

středa 9. června, 19.30

Concentus Moraviae (OSP)

Tuuli Lindeberg, Anna-Maaria Oramo

středa 23. června, 19.00

Žďárské interference: Trio Milana Kašuby (ZŽ)

VZDĚLÁVACÍ AKCE

čtvrtek 3. června, 16.00-17.30

Talentové průzkumy (ZUŠ)

pondělí 7. června, 18.00

RNDr. Jiří Šinkora, Ph.D. – Covid, očkování a co dál (@)

čtvrtek 10. června, 16.00

Rozvod a porozvodová situace v rodině (RCS)

čtvrtek 10. června, 16.00

Cesta F. Bílka a jeho rodiny v Církvi čs. husitské (HK)

SPORTOVNÍ AKCE

úterý 1. června až středa 30. června

Pohybem k naději (pohybemknadeji.cz)

neděle 27. června, 12.00-16.00

Žďárský Classic Triatlon (RAP)

VÝSTAVY

úterý 1. června až neděle 27. června

Radka Vom – Obrazy (RM)

úterý 1. června až neděle 15. srpna

Půvab krojovaných panenek (RM)

úterý 1. června až středa 30. června

Jimramovsko – Genius Loci (KMJS)

Krajina mého ticha (KMJS)

Objektivem k srdcím (ČD)

@ – online přenos na webu Kultury Žďár, **BZPM** – bazilika Nanebevzetí P. Marie, **ČD** – Čechův dům, **DK** – Dům kultury, **GSR** – Galerie Stará radnice, **HK** – Husova kaple, **KMJS** – Knihovna M. J. Sychry, **NR** – náměstí Republiky, **OSP** – oválný sál prelatury Zámku Žďár, **PFH** – park Farská humna, **PDK** – prostor za Domem kultury, **PUI** – park U Ivana, **RAP** – rekreační areál Pílač, **RCS** – rodinné centrum Srdíčko, **RM** – Regionální muzeum, **SH** – sportovní hala 2. ZŠ, **ZUŠ** – Základní umělecká škola F. Drdly **ZŽ** – Zámek Žďár nad Sázavou

Další akce naleznete na www.zdarns.cz v kalendáři akcí.

2021

ŽĎÁRSKÉ
FARMÁŘSKÉ
TRHY

29. KVĚTNA

26. ČERVNA

24. ČERVENCE

21. SRPNA

18. ZÁŘÍ

16. ŘÍJNA

